

การศึกษาลักษณะสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะและความสามารถในการใช้ห้องสมุด
ของนักเรียนโรงเรียนปทุมคงคา นครหลวงกรุงเทพมหานคร ซึ่งอยู่ใน
โครงการส่งเสริมการอ่านและสอนการใช้ห้องสมุด

ปริญญาโท

ชดง

สมจิต พรหมเทพ

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

25 สิงหาคม 2515

การศึกษาค้นคว้าทางการเขียน ที่เน้นทักษะความสามารถในการใช้ทองสมุก
ของนักเรียนโรงเรียนปทุมคงคา นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี ตั้งอยู่ใน
โครงการส่งเสริมการอ่านและวรรณคดี เลงสมุก

บทคัดย่อ

ของ

สมจิต พรหมเทพ

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

๒๕ สิงหาคม ๒๕๑๕

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนได้รับการสอนไวยากรณ์ไวยากรณ์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี และหลังจากที่ครูฝึกไวยากรณ์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี นอกจากนี้ยังศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี และความสามารถในการไวยากรณ์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 300 คน จากโรงเรียนปทุมคงคา นครหลวงกรุงเทพธนบุรี ในปีการศึกษา 2511 โรงเรียนแห่งนี้ได้เริ่มการทดลองสอนให้นักเรียนครูฝึกไวยากรณ์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ตามโครงการส่งเสริมการอ่านและสอนการไวยากรณ์ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมวิสามัญศึกษาเป็นแห่งแรก ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบความสามารถในการไวยากรณ์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี และแบบสอบถามการส่งเสริมการอ่านของอาจารย์และบรรณารักษ์ รวม 3 ฉบับ เป็นเครื่องมือสำหรับรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้ออกมาวิเคราะห์โดยใช้ t -test การหาค่าสหสัมพันธ์ และอัตราส่วนร้อยละ ผลปรากฏว่าทัศนคติในการไวยากรณ์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารีมีส่วนช่วยให้นักเรียนทำคะแนนในวิชาภาษาอังกฤษและภาษาไทยดีขึ้น แต่ไม่มีอิทธิพลต่อผลการเรียนโดยรวม และผลการเรียนในวิชาสังคมศึกษา นอกจากนี้ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์แสดงให้เห็นว่า ทัศนคติ ความสามารถในการไวยากรณ์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ในส่วนที่เกี่ยวกับครูและอาจารย์ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ามีอยู่จำนวนน้อยที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและการค้นคว้า

A STUDY OF ACADEMIC ACHIEVEMENT, ATTITUDE TOWARDS THE LIBRARY
AND THE ABILITY IN USING THE LIBRARY OF RATUMKONGKLA SCHOOL
STUDENTS OF BANGKOK - DHONBURI METROPOLITAN CITY JOINING
THE READING PROMOTION AND LIBRARY EDUCATION PROGRAM

ABSTRACT

BY

SOMCHIT PROMTEE

Presented in partial fulfillment of the requirement
for the Master of Education Degree
at the College of Education
August 28, 1972

The purpose of this study was to compare the students' academic achievement before and after joining "Reading Promotion and Library Education Program;" in addition, the correlation among the attitude towards the library, the ability in using the library, and the academic achievement was to find out. Three hundred students of Mathayomsuksa 1 in Patumkongka School, Bangkok comprised the sample. A library test and two types of questionnaires were used for gathering the data. T - test, correlation, and percentage were used to analyse the data.

The findings revealed that though the library skill did not effect students' academics as a whole and Social Studies, but it was helpful in learning Thai and English. Furthermore, it was learned that the attitude towards the library, ability in using the library and academic achievement were sufficiently related. In concerning teaching staff, it was revealed that only few teachers took part in promoting the students' reading habit and independent study ability.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติไต่พิจารณาปริญญาโทฉบับนี้แล้วเห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาการศึกษาบัณฑิตของวิทยาลัย
วิชาการศึกษาได้

ดร. ทวีศักดิ์ . ประธาน

ดร. อัมรินทร์ . กรรมการ

ดร. กวี . กรรมการ

25 สิงหาคม 2515

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือในการเขียนปริญญาบัตรฉบับนี้เป็นอย่างดีจาก
อาจารย์วราญ ทับเที่ยง อาจารย์สุนทร แก้วลาย และอาจารย์อังคณา ตันศิริตานานนท์
ที่ได้ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องตลอดมา จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ดร. มาเรียม เหล่าสุนทร อาจารย์กวีวงศ์ ปิงตระกูล
และอาจารย์ ดร. พจน์ สะเพียรชัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและขอคิดค้นเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ใหญ่ คุณุ นักเรียนโรงเรียนปทุมคงคา และโดยเฉพาะ
คุณวาริน บึงไพบูรย์ ที่ได้ให้ความสะดวกและช่วยเหลือในการรวบรวมข้อมูล เป็นอย่างดี
และขอขอบคุณ คุณเสถียร พรหมเทพ คุณอนันต์ วิริยะพินิจ คุณเชาวนา ยุทธสุริยพันธ์
คุณประจักษ์ เค็คแก้ว คุณบุญสง ไชยมงคล และทุกๆท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี

สมจิต พรหมเทพ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
✓ ความมุ่งหมายของการศึกษาก่อนแล้ว	4
✓ ความสำคัญของการศึกษาก่อนแล้ว	5
ขอบเขตของการศึกษาก่อนแล้ว	6
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสาร และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
✓ สมมุติฐานในการศึกษาก่อนแล้ว	16
3 วิธีดำเนินการศึกษาก่อนแล้ว	17
✓ กลุ่มตัวอย่าง	17
✓ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	17
✓ การรวบรวมข้อมูล	21
✓ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	21
✓ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	25
สถิติคุณลักษณะและอภิปรัชญาที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	26
✓ การวิเคราะห์ข้อมูล	26
การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ที่ทางการเรียนของ	
การสอบครั้งที่ 1 กับ การสอบครั้งที่ 2	26
การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ	29
การบอกแรงความถี่เพื่อดูวิธีการและจำนวนครั้งในการจัดกิจกรรม	
สิ่งเสริมการอ่านที่ครู อาจารย์จัดให้แก่นักเรียน	30

บทที่

หน้า

จำนวนครั้งและวิธีการส่งเสริมการอ่านที่บรรณารักษ์จัดให้แก่ นักเรียน	34
จำนวนครั้งและวิธีการที่บรรณารักษ์ส่งการให้ห้องสมุดให้แก่ นักเรียน	36
5 บทยอ สรุปผล อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	39
บทยอ	39
ความมุ่งหมายในการค้นคว้า	39
วิธีดำเนินการวิจัย	39
การวิเคราะห์ข้อมูล	40
✓ สรุปผลการค้นคว้า	40
✓ อภิปรายผล	41
✓ ขอเสนอแนะ	44
บรรณานุกรม	18
ภาคผนวก	53
ภาคผนวก ก	53
ภาคผนวก ข	57

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1	คำนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวม ของการสอบครั้งที่ 1 กับ การสอบครั้งที่ 2 27
2	คำนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาไทยของการสอบครั้งที่ 1 กับ การสอบครั้งที่ 2 27
3	คำนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาอังกฤษของการสอบครั้งที่ 1 กับ การสอบครั้งที่ 2 28
4	คำนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา สังคมศึกษาของการสอบครั้งที่ 1 กับ การสอบครั้งที่ 2 28
5	คาสหสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการไต่ห้องสมุด ที่สนุก และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 29
6	การศึกษาพื้นฐาน และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความสามารถในการไต่ ห้องสมุด 30
7	การยอดคะของจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมการไต่ห้องสมุด จากอาจารย์ 31
8	การยอดคะของจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมการไต่ห้องสมุด จากบรรณารักษ์ 34
9	การยอดคะของจำนวนนักเรียนที่ได้รับการสอนวิธีการไต่ห้องสมุดจาก บรรณารักษ์ 37

ภูมิหลัง

นักการศึกษาได้ตั้งจุดมุ่งหมายการศึกษาไว้ข้อหนึ่งเกี่ยวกับความเจริญแห่งตน
(The objectives of self realization) ซึ่งมุ่งให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
ตั้งแต่เด็ก ให้มีนิสัยชอบค้นคว้าความรู้อยู่เป็นนิจ ให้รักการเล่าเรียนและให้มีความคิดริเริ่ม
ใหม่ ๆ ทั้งนี้โดยอาศัยหลักที่ว่า ถ้าเด็กรักการศึกษาตนควาตั้งแต่วัยเยาว์แล้ว เมื่อเติบโต
เป็นผู้ใหญ่ย่อมมีนิสัยรักการค้นคว้าไปด้วย (Educational Policies Commission, 1938:47)
การวางรากฐานในการสร้างนิสัยรักการอ่านและการค้นคว้าด้วยตนเองให้แก่เด็กวัยนั้น จำเป็น
จะต้องส่งเสริมกันตั้งแต่ในชั้นต้น ๆ ก่อน โรงเรียนเป็นสถานที่ที่มีครู อาจารย์ คอยช่วยเหลือส่งเสริม
และกระตุ้นให้เกิดรักการอ่านและการค้นคว้าด้วยตนเองได้ยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันห้องสมุดโรงเรียนจะ
เป็นศูนย์กลางที่ครู อาจารย์ และบรรณารักษ์สามารถจัดกิจกรรมในการเรียนวิชาต่าง ๆ เพื่อวัตถุประสงค์
ประสงค์ดังกล่าวได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ปัจจุบันนี้แทบทุกโรงเรียนจะพยายามจัดให้มีห้อง เฉพาะสำหรับใช้เป็นห้องสมุด เพราะ
เป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่า ถ้าพึงแต่จะให้เด็กนักเรียนได้เรียนวิชาความรู้ต่าง ๆ จากหนังสือเรียน
เพียงหนึ่งหรือสองเล่ม หรือฟังคำอธิบายของครูในชั้นเรียนเท่านั้นย่อมไม่เพียงพอ เพราะ
ความรู้ต่าง ๆ ได้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากนี้ผลการทดลองทางด้านการสอนได้พิสูจน์ให้เห็น
แล้วว่า การสอนโดยที่ครู เป็นผู้บอกหรืออธิบายให้ฟังนั้นให้ผลทางด้านการศึกษาต่ำกว่าการให้
นักเรียนได้มีโอกาสค้นคว้าเรียนด้วยตนเอง โดยมีครู เป็นผู้แนะแนวทาง ด้วยเหตุนี้ห้องสมุดจึงมี
บทบาทสำหรับการศึกษาในปัจจุบันมากขึ้น เชื่อกันว่าห้องสมุดกับโรงเรียนเป็นของคู่กัน ห้องสมุด
โรงเรียนเป็นส่วนประกอบอย่างหนึ่งของกิจการการศึกษา กล่าวคือ โครงการจัดตั้งโรงเรียนมัก
จะมีโครงการจัดตั้งห้องสมุดคู่กันไปด้วยเสมอ

ถึงแม้ว่าไคมีห้องสมุดเกิดขึ้นในโรงเรียนดวง ๆ แล้วก็ตาม แต่ก็มีข้อที่น่าสังเกตว่า นักเรียนส่วนมากยังมีไคจูจักใช้ประโยชน์ของห้องสมุด ทั้งนี้เพราะนักเรียนไม่มีความรู้และทักษะ ในการใช้ห้องสมุดอย่างเพียงพอ การที่จะให้นักเรียนรู้จักใช้ห้องสมุดให้เป็นประโยชน์ในการเรียน อย่างใดผลคั้นนั้น นักเรียนจะต้องได้รับการฝึกฝนให้รู้จักใช้ห้องสมุดได้อย่างถูกต้อง ครูและบรรณารักษ์ จึงมีหน้าที่คอยช่วยเหลือแนะนำและชักจูงให้นักเรียนรู้จักวัสดุต่าง ๆ ในห้องสมุด รู้จักวิธีการค้นคว้า เรื่องราวต่าง ๆ และรู้จักใช้เครื่องมือในการค้นหาวัสดุที่ต้องการได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ บรรณารักษ์และผู้ที่เกี่ยวข้องในวงการห้องสมุดต่างพยายามแสวงหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะให้นักเรียน ใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้อย่างจริงจัง ดังจะเห็นได้ว่าในปี พ.ศ. 2508 สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (สุข พงษ์สถิตย์, 2508 : 269 - 276) ได้จัดให้มีการประชุม คณะกรรมการเพื่อพิจารณาหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนากิจการห้องสมุด ในการประชุมมีการเสนอ โครงการหนึ่งซึ่งมีมติให้รับไปดำเนินการ คือ "โครงการสาธิตห้องสมุดโรงเรียน" สมาคม ห้องสมุดแห่งประเทศไทย ได้จัดตั้งคณะกรรมการพิเศษขึ้นอีกคณะหนึ่งเพื่อดำเนินการ มีนางนิกยา จูทามาตย์ เป็นประธาน ในการเสนอโครงการนี้ได้มีการอ้างถึงโครงการหนึ่งที่ดำเนินการอยู่ใน อเมริกา ชื่อว่า โครงการสาธิตห้องสมุดโรงเรียนแนพพ์ (The Knapp School Libraries Project) เป็นโครงการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนในสหรัฐอเมริกา เพื่อตอบปัญหาที่ว่า

1. ถ้าจัดห้องสมุดที่สร้างขึ้นในโรงเรียนแล้วจะมีอะไรเกิดขึ้น
2. ห้องสมุดที่มีคุณค่าต่อการศึกษาของโรงเรียนอย่างไรบ้าง

โครงการนี้เริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2506 โดยมูลนิธิแนพพ์ (Knapp Foundation Inc.) ได้ให้เงินทุนค่าใช้จ่ายแก่สมาคมห้องสมุดอเมริกันเพื่อดำเนินการ โครงการนี้ใช้เวลา 5 ปี แยก ห้องสมุดโรงเรียนของสมาคมห้องสมุดอเมริกันเป็นเจ้าของเรื่อง เริ่มปรับปรุงห้องสมุดโดยเลือก โรงเรียนเพื่อทำการสาธิตเพียง 8 โรงเรียน และลงมือปฏิบัติการโดยจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ บรรณารักษ์ หนังสือและบริการต่าง ๆ ตามมาตรฐานห้องสมุดโรงเรียนของสมาคมห้องสมุดอเมริกัน เพื่อให้ห้องสมุดเป็นศูนย์กลางอุปกรณ์การศึกษา ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของโครงการ

หลังจากที่คณะกรรมการชุดพิเศษรับข้อเสนอดังกล่าวและหลักการของโครงการสาธิตห้องสมุดโรงเรียน
 แพนพ์แล้ว ก็เริ่มดำเนินการโดยได้รับทุนอุดหนุนจากมูลนิธิเอเซีย โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเป็น
 โรงเรียนสาธิตของโครงการนี้คือ โรงเรียนสายน้ำผึ้ง นครหลวงกรุงเทพมหานคร เริ่มต้นโดย
 การจัดพิมพ์หนังสือ วัสดุอุปกรณ์และบรรณารักษ์ที่มีคุณวุฒิประจำ อย่างไรก็ตามการดำเนินงานของ
 โครงการยังไม่ได้ผลตามที่ควร เนื่องจากปัญหาทางบุคคลากร จึงได้เลิกดำเนินไป ต่อมากรมวิสามัญศึกษา
 กระทรวงศึกษาธิการ ดำริว่าควรจัดห้องสมุดให้เป็นตัวอย่างแก่โรงเรียนอื่น โดยไม่ต้องขอความ
 ช่วยเหลือจากแหล่งใด ๆ จึงมอบให้นางศศิวิมล ปิงตระกูล ศึกษาธิการเขตกึ่งฝ่ายห้องสมุด เป็นผู้
 รับนโยบายไปดำเนินการ นางศศิวิมล ปิงตระกูล จึงได้เสนอโครงการใหม่ให้ชื่อว่า "โครงการ
 ส่งเสริมการอ่านและสอนการใช้ห้องสมุด" ต่อหน่วยศึกษานิเทศก์ฝ่ายห้องสมุด กรมวิสามัญศึกษา
 หลังจากนั้นจึงได้คัดเลือกโรงเรียนที่มีสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ และบุคคลากรพร้อม และ
 มีผู้บริหารที่เห็นความสำคัญของห้องสมุดเพื่อทำการทดลองครั้งแรก 1 โรงเรียน นางศศิวิมล ปิงตระกูล
 และนางนิศยา จูฑามาตย์ เป็นผู้ดำเนินการ

การทดลองครั้งแรกได้จัดพิมพ์ขึ้นที่โรงเรียนปทุมคงคา เริ่มเมื่อปี พ.ศ. 2513 จนถึง
 ปัจจุบันนี้ และจะขยายโรงเรียนทดลองต่อไปอีก 5 โรงเรียน ในปี พ.ศ. 2515 คือโรงเรียน
 สายน้ำผึ้ง โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โรงเรียนบางกะปิ โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคมและ
 โรงเรียนวัดสังเวช

วัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมการอ่านและสอนการใช้ห้องสมุด คือ

1. เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจอ่านหนังสือ และมีความเข้าใจว่าห้องสมุดเป็นแหล่ง
 ที่สามารถค้นคว้าหาความรู้ได้
2. เพื่อวางรากฐานในการใช้ห้องสมุดอย่างฉลาดและถูกวิธีโดยการสอนให้นักเรียน
 มีทักษะในการใช้ห้องสมุดอย่างมีระบบ
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถค้นคว้าวัสดุที่ใช้ประกอบการสอนการ เรียนได้จากห้องสมุด
 ด้วตนเอง
4. เพื่อจัดเตรียมวัสดุต่าง ๆ ในห้องสมุดให้มีส่วนร่วมในการ เรียนการสอนใน
 ห้องเรียนทางด้านภาษา การอ่าน และสังคมศึกษา

โรงเรียนปทุมคงคา นครหลวงกรุงเทพธนบุรี เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ในปีการศึกษา 2514 มีจำนวนนักเรียน 2,018 คน มีครูและอาจารย์รวม 75 คน มีห้องเรียน 46 ห้อง มีห้องสมุดที่อยู่ในสภาพเริ่มดำเนินการได้ คือ มีขนาดประมาณ 2 ห้องเรียน มีวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นบางอย่างครบถ้วน อาทิเช่น โต๊ะรับ - จ่าย โต๊ะเก้าอี้ที่นั่งอ่าน ชั้นหนังสือที่ได้มาตรฐาน ฎบัตรรายการ มีหนังสือขณะเริ่มดำเนินการทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษประมาณ 4,000 เล่ม ที่สำคัญคือ นายมนตรี ชูติเนตร อาจารย์ใหญ่ เป็นผู้ที่มีมองเห็นความสำคัญของห้องสมุดที่มีต่อการศึกษา ได้ให้ความสนับสนุนช่วยเหลือโครงการนี้เป็นอย่างดี โดยให้บรรณารักษ์ได้ศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์และจัดหางบประมาณสำหรับดำเนินการให้ ในปี พ.ศ. 2513 นางกวีวงศ์ ปิงตระกูล ศึกษาในเทศกฝ่ายห้องสมุดจึงเริ่มปฏิบัติงานตามโครงการ ในขั้นแรกได้เตรียมการต่าง ๆ ในห้องสมุดไว้ให้พร้อม เช่น จัดเลือกซื้อหนังสือให้สอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียน จัดทำบัตรรายการ แยกหมวดหมู่หนังสือ เมื่อห้องสมุดได้บรรณารักษ์ที่มีวุฒิประจำ จึงเริ่มทดลองให้มีการสอนวิธีใช้ห้องสมุดแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 600 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2514 ในชั่วโมงภาษาไทยสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง โดยมีบรรณารักษ์เป็นผู้สอน ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นโครงการที่มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา มาก เพราะห้องสมุดได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการสอน นับว่าสอดคล้องกับความมุ่งหมายของห้องสมุดโรงเรียนอย่างแท้จริง นอกจากนี้คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษา กำลังพิจารณาถึงข้อเสนอที่จะให้มีหลักสูตรวิชา การใช้ห้องสมุดขึ้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาอีกด้วย ดังนั้นถ้าผลของโครงการนี้ได้รับความสำเร็จก็จะเป็นข้อสนับสนุนข้อเสนอของคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรอีกทางหนึ่ง เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เปรียบเสมือนการประเมินผลของโครงการที่ได้ทำไปแล้วในปีแรกนั่นเอง

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. ศึกษาความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเริ่มจัดทำโครงการสอนการใช้ห้องสมุด และหลังจากที่โครงการเดียวกันนี้ได้ดำเนินการไปแล้ว

2. ศึกษาทัศนคติ ความสามารถในการใช้ห้องสมุด และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร
- * 3. ศึกษาวิธีการส่งเสริมการอ่านที่ครูและอาจารย์ได้จัดให้แก่ักเรียน
- * 4. ศึกษาวิธีการส่งเสริมการอ่าน และวิธีการสอนการใช้ห้องสมุดที่บรรณารักษ์ได้จัดให้แก่ักเรียน

❖ ความสำคัญของการค้นคว้าวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะมีประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ทำให้ทราบข้อดี เค้น ข้อบกพร่อง ปัญหาและอุปสรรคของโครงการฯ
2. เป็นข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงโครงการฯ ต่อไป แก่ศึกษานิเทศก์เจ้าของโครงการฯ
3. เป็นข้อเสนอแนะให้มีการจัดทำหลักสูตรการสอนวิธีใช้ห้องสมุดขึ้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา
- * 4. เพื่อเสนอแนะกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการสอนวิธีใช้ห้องสมุดให้แก่อาจารย์และบรรณารักษ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
5. เป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียนและบรรณารักษ์ทราบแนวทางสำหรับปรับปรุงกิจกรรมของห้องสมุดโรงเรียนให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้น
- * 6. ทำให้ทราบว่าห้องสมุดโรงเรียนที่มีส่วนร่วมในการสอน เป็นศูนย์วัสดุการศึกษาอย่างแท้จริง

ประเภทของข้อมูล

- ก. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ตัวแปรอิสระที่ศึกษานี้มีดังนี้
  1. ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อห้องสมุด
  2. ความสามารถในการใช้ห้องสมุด

- ข. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ตัวแปรตามในการศึกษารั้งนี้ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งหมายถึงคะแนนสอบภาคต้น และคะแนนสอบภาคปลาย

ขอบเขตของการค้นคว้า

การศึกษารั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนปทุมคงคา นครหลวงกรุงเทพธนบุรี ปีการศึกษา 2514 จำนวน 300 คน

ถำนิยามศัพท์เฉพาะ

การส่งเสริมการอ่าน คือ การกระตุ้น ชักจูง เปิดโอกาสและแนะแนวทางเพื่อให้นักเรียนได้อ่านหนังสือ ทั้งเพื่อความบันเทิงและความรู้

การสอนวิธีใช้ห้องสมุด หมายถึง การสอนให้นักเรียนรู้จักใช้บริการ กิจกรรม หนังสือ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในห้องสมุดได้อย่างถูกวิธีและรวดเร็ว โดยมีบรรณารักษ์เป็นผู้สอนในหัวข้อต่อไปนี้

- ก. วัตถุประสงค์และบริการของห้องสมุด
- ข. วิธีใช้บัตรรายการ
- ค. การจัดระบบหนังสือและการจัดชั้นหนังสือบนชั้น
- ง. ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ
- จ. การใช้หนังสืออ้างอิง

โครงการส่งเสริมการอ่านและสอนการใช้ห้องสมุด หมายถึง โครงการที่หน่วยศึกษานิเทศก์ห้องสมุดโรงเรียนของกรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ทดลองการส่งเสริมการอ่านและสอนการใช้ห้องสมุดแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยเริ่มจากโรงเรียนที่มีวัสดุอุปกรณ์ บุคคลากร สถานที่พร้อม เริ่มทดลองครั้งแรก ณ โรงเรียนปทุมคงคา นครหลวงกรุงเทพธนบุรี มีนางรพีวิภา ปิงตระกูล และ นางนิตยา รุฬามาศย์ เป็นผู้ดำเนินการ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการเรียนทุกหมวดวิชา โดยดูจากคะแนนรวมในแต่ละหมวดวิชาของภาคต้นและภาคปลาย

*ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ที่คนเราได้รับ เช่น ความชอบ ไม่ชอบ พอใจ ไม่พอใจ หรือไม่ถึงกับชอบหรือเกลียดชัง

ความสามารถในการใช้ห้องสมุด หมายถึง ความรู้ ทักษะ ความเข้าใจในการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาหาความรู้ วัสดุอุปกรณ์ที่ต้องการจากห้องสมุดได้อย่างมีระบบและถูกต้อง /

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการค้นคว้า

ปัจจุบัน เป็นที่ยอมรับกันในวงการศึกษาว่า การเรียนการสอนโดยให้นักเรียนเรียนจากแบบเรียน และสอนโดยวิธีบอกหรืออธิบายให้ฟังนั้น ใหญ่หลวงต่าการศึกษาอันดวกการให้นักเรียนได้มีโอกาสค้นคว้าเรียนด้วยตนเอง สถานที่ที่นักเรียนจะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้เป็นอย่างดีก็คือ ห้องสมุดโรงเรียน ดังนั้น ห้องสมุดจึงมีบทบาทมากสำหรับการศึกษาในปัจจุบัน ได้มีการอธิบายและพิจารณากันอย่างกว้างขวางจากบุคคลทุกวงการ เช่น ฮาร์เปอร์ (Harper, William Rainny, 1905 : 126) แห่งมหาวิทยาลัยชิคาโก กล่าวว่า "ในการสอนวิชาใด ๆ ก็ตาม .... การสอนโดยการชี้ของสมุดและห้องปฏิบัติการจะเป็นวิธีสอนที่ไคผล เต็มที่ที่สุด"

รีคเคอร์ (Reader, Ward G., 1950 : 144) กล่าวว่า เมื่อไม่นานมานี้ความคิดของคนเรากี่ยวกับห้องสมุดได้เปลี่ยนแปลงไป โดยแต่เดิมเชื่อว่าห้องสมุดมีความจำเป็นต่อโรงเรียนน้อยมาก แต่ปัจจุบันเชื่อกันว่าห้องสมุดมีความจำเป็นยิ่งส่วนหนึ่งของโรงเรียน

แมนมาส ซวลิต (แมนมาส ซวลิต, 2510 : 8 - 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของห้องสมุดไว้ว่า

1. ห้องสมุดช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนของครูตามหลักสูตร
2. ห้องสมุดช่วยเหลือเด็กให้รู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง
3. ห้องสมุดช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กรักการอ่านหนังสือ เพื่อจะใช้ทักษะในการอ่านหนังสือให้เป็นประโยชน์แก่ตน
4. ห้องสมุดช่วยทำให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ รอบตัวกว้างขวางยิ่งขึ้น
5. ห้องสมุดช่วยให้เด็กรู้จักใช้และระวังรักษานั่งสือของห้องสมุดอันเป็นสมบัติสาธารณะ
6. ห้องสมุดช่วยให้เด็กรู้จักรักสวรั้งามและความเป็นระเบียบเรียบร้อย

ดักลาส (Douglas, Mary Peacock, 1961 . 13 - 15) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนการสอนจนกลายเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของโรงเรียนที่จะขาดเสียมิได้ ก็นั้นเคยถือว่าคำสำคัญว่าวิธีสอน แต่ปัจจุบันได้มีการคิดค้นหาวิธีสอนใหม่ เพื่อให้การเรียนการสอนได้ผลยิ่งขึ้น และวิธีสอนแผนใหม่คงอาศัยอุปกรณ์การสอนอีกมาก เพื่อให้ นักเรียนได้รวดเร็ว ห้องสมุดจึงมีบทบาทสำคัญมากขึ้น เพราะเป็นที่ซึ่งนักเรียนมีโอกาสศึกษาค้นคว้าความรู้ได้เต็มที่

* วัตถุประสงค์ทราบถึงความสำคัญของการห้องสมุด และในขณะที่เกี่ยวข้องกับครูส่วนมากก็มักกระวนกระวายใจว่า นักเรียนของตนไม่คอยอ่านหนังสือในห้องสมุด ไม่รู้จักใช้ประโยชน์ของห้องสมุด ตลอดจนไม่รู้จักใช้ห้องสมุดเพียงพอ ประโยชน์ของห้องสมุดจึงลดน้อยลง ด้วยเหตุนี้การแนะนำ ชักจูงให้นักเรียนรู้จักใช้ห้องสมุดจึงเป็นสิ่งจำเป็นมากเท่ากับการมีห้องสมุด เพราะเวลานักเรียน จะใช้ห้องสมุดอย่างใดลมีใ้ใดก็ไม่รู้ระเบียบงานบางประการ โดยที่มิได้มีการแนะนำให้นักเรียน รู้จักใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้าตามต้องการ (วิมลเพ็ญ ชัยปानी, 2503 : 3) นอกจากนี้ในการแนะนำให้นักเรียนรู้จักใช้ห้องสมุด บรรณารักษ์จะต้องจัดห้องสมุดไว้อย่างดี ครูและบรรณารักษ์จะต้องร่วมมือกัน แนะนำให้นักเรียนรู้จักวัสดุต่าง ๆ ในห้องสมุด แนะนำวิธีการค้นคว้า เรื่องราวต่าง ๆ และการรู้จักใช้เครื่องมือในการค้นหาวัสดุที่ต้องการ ในการนี้ควรสอนให้นักเรียนรู้จักใช้บัตรรายการ วรรณกรรมสาร การเขียนรายงาน การยืมหนังสือห้องสมุด การนำเอาหนังสือมาอภิปรายในห้อง (ถอ สวัสดิ์พิทักษ์, 2496 : 3, 15)

นักเรียนที่ได้รับการแนะนำหรือได้รับการสอนให้รู้จักใช้ห้องสมุด ย่อมจะได้รับประโยชน์ ดังต่อไปนี้ (พรธเนศวร์ วิชากรกุล, 2506 : 368)

1. เป็นผู้รู้จักสื่อสังคมอย่างฉลาด
2. มีความสามารถในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
3. รู้จักชวนช่วยและสนใจอ่านหนังสือเพื่อที่จะได้รู้จักใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งให้ความรู้ และความสนุกสนานไปตลอดชีวิต
4. มีทักษะและรู้จักเอาของการฟังและการพูด
5. สามารถวิเคราะห์ตีความหมายและวิเคราะห์วัสดุที่เกี่ยวข้องกับสังคม และรู้จักใช้

วิจารณ์และคุณพิณิจ

6. รู้จักหาหนังสือและอุปกรณ์ที่ตรงกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถ เพื่อให้สามารถทำงานตามที่ได้มอบหมายจากชั้น หรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นที่ไม่ใช่ด้านการเรียน
7. รู้จักใช้หนังสืออ้างอิงและบริการบนเครือข่ายของห้องสมุดอย่างกว้างขวาง
8. เข้าใจและปฏิบัติตามแนวปฏิบัติปฏิบัติจะรักษาคณะห้องสมุดของโรงเรียน

ผลการวิจัยที่ ๒ ของ

การวิจัยที่ระก่่าวถึงต่อไปนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ตอน ในตอนแรกจะกล่าวถึงการวิจัยที่กระทำในต่างประเทศ และตอนที่สอง เป็นการวิจัยที่กระทำในประเทศไทย

ก. การวิจัยในต่างประเทศ

ในสหรัฐอเมริกาซึ่งได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่นำความก้าวหน้าทางวิชาการบรรณารักษศาสตร์มากกว่าประเทศไทย มีการวิจัยในสาขานี้อย่างกว้างขวาง การวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการใช้ห้องสมุด มีดังนี้

จอห์น (Johnce, 1951 - 199) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้ห้องสมุด กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยชั้นนำในสหรัฐอเมริกา ปีผลการศึกษาค้นคว้าถึงต่อไปนี้

1. ผลการวิจัยทั่ว ๆ ไปก็ให้เห็นว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้ห้องสมุดสูงด้วย
2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับผลทดสอบความรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดมีค่าเท่ากับ .41
3. ค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ .125
4. ค่าความกระจายของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ปีการศึกษา .28 - .54

เดอ ฮาร์ท (Dehart, Florence E., 1964 : 2524) ได้ศึกษาพบว่า การจับบริกรพิเศษและเทคนิคบางอย่างของห้องสมุดสำหรับการสอนภาษาอังกฤษ มีผลพอสรุปได้ว่า บริกรตอบคำถามและการจัดรวบรวมบรรณานุกรมในรายวิชาภาษาอังกฤษ ทำให้ผลการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนจากห้องสมุด ซึ่งอาจารย์ภาษาอังกฤษและบรรณารักษ์ร่วมกันจัดให้ แตกต่างกับของนักเรียนที่เรียนโดยปกติอย่างมีนัยสำคัญ

เบ็คเกอร์ (Becker, Dale Eugene, 1970 · 2412A) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนที่มีห้องสมุด และโรงเรียนที่ไม่มีห้องสมุดประกอบการสอน พบว่า

1. การสอนโดยการใช้ห้องสมุดและการแนะนำของบรรณารักษ์ มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ด้านความจำเกี่ยวกับเนื้อหา ทักษะในการอ่านแผนที่ และแผนภูมิของนักเรียนทั้งสองโรงเรียน มีค่าตัวกลางและการกระจายของคะแนนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
2. การสอนโดยการใช้ห้องสมุด ทำให้ผู้สอนสามารถจัดหาวัสดุและอุปกรณ์การสอนถูกต้องตามหลักสูตรและความต้องการ

ฮอสทรอป (Hostrop, 1967 . 2550A - 2551A) ได้หาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการใช้วัสดุห้องสมุด พบว่า

1. แม้ว่าบุคคลิกส่วนตัวของนักศึกษา จะมีความเกี่ยวข้องกับการใช้วัสดุห้องสมุดอยู่บ้างแต่ก็มิได้เป็นส่วนสำคัญ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ห้องสมุดก็คือครูผู้สอน การที่ครูผู้สอนกำหนดให้เขียนรายงานประจำภาคเรียน เป็นองค์ประกอบเบื้องต้นประการหนึ่งที่จูงใจให้นักเรียนใช้ห้องสมุด
2. ในรายวิชาใดที่ผู้สอนและนักศึกษา หรือนักศึกษาฝ่ายเดียวตกลงกันว่า จะตัดสินผลการเรียนตอนปลายภาคเรียนตามอัตราการใช้วัสดุห้องสมุด จะปรากฏว่าผู้ที่ยืมหนังสือมากที่สุดคือกลุ่มที่ได้คะแนน A และ B ในทางตรงกันข้าม ถ้าผู้สอนและนักศึกษามิได้ตกลงกันจึงกล่าว นักศึกษาที่ได้คะแนน C, D และ F ยืมหนังสือมากกว่านักศึกษาที่ได้ A และ B

ฮิลดา (Hilda, Mary Jay, 1970 : 2413.) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดเป็นอุปกรณ์การสอนเด็กในโรงเรียนมัธยม โดยมุ่งความมุ่งหมายที่จะทราบว่าผลการเรียนจากการใช้ห้องสมุดเป็นอุปกรณ์อย่างหนึ่งนั้น จะดีขึ้นจริงหรือไม่ ผลปรากฏว่า

1. หากความเชื่อนี้ว่าการใช้ห้องสมุดเป็นอุปกรณ์การสอนนั้นดีขึ้นจริงเท่ากับ
- 2.60
2. ครูต้องการใช้เวลาในการวางแผนจัดกิจกรรมในห้องสมุดมากขึ้น และต้องการให้มีวัสดุประกอบการเรียนการสอนมากขึ้น
3. นักเรียนให้ความเห็นว่า ควรมีโอกาสร่วมวางแผนและจัดกิจกรรมในช่วงโมงการใช้ห้องสมุด โดยที่ครูและบรรณารักษ์ไม่ควรปล่อยให้เด็กเรียนศึกษาจากตำราตามลำพัง

เฮล (Hale, Irene W., 1971 : 75) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของบริการห้องสมุดต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้น 12 โรงเรียนมัธยมเลขสูงเวอริจันเนอร์ โดยการเปรียบเทียบนักเรียนกลุ่มที่ใช้บริการห้องสมุดอย่างกว้างขวางและถี่กว่านักเรียนกลุ่มที่โดยมีบรรณารักษ์เป็นผู้แนะนำ กับนักเรียนกลุ่มที่ใช้บริการห้องสมุดเพียงครั้งคราว ปรากฏว่านักเรียนกลุ่มที่ใช้บริการห้องสมุดอย่างกว้างขวางนั้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าอีกกลุ่มหนึ่งอย่างชัดเจน

เลสลีย์และเทนเนอร์ (Leslie and Tanner, 1953 : 404 - 405) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของการใช้ห้องสมุดต่อการเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษา การศึกษาครั้งนี้ได้แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมประเภทละ 2 กลุ่ม ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนในกลุ่มทดลองซึ่งเรียนโดยการใช้ห้องสมุดประกอบการเรียน ได้ทักษะภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ที่ใช้ห้องสมุดประกอบการสอนน้อยลงไปตามลำดับ
2. นักเรียนในกลุ่มทดลอง ซึ่งได้ใช้วัสดุอ้างอิงในห้องสมุดประกอบการเรียน สามารถหาคะแนนในวิชาสะกดคำได้สูงกว่านักเรียนกลุ่มอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้ นักเรียนในกลุ่มนี้ยังเด่นกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมในด้านการใช้ภาษาและทักษะทางภาษาโดยส่วนรวม

3. การที่นักเรียนใช้ห้องสมุดประกอบการเรียน ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้จากเนื้อหาที่เรียนได้ดีขึ้น

ในมาเลเซีย หลัง ลู โป และ รุช เอช. เค. วง (Ling Chu Poh and Ruth H. K. Wong, 1969 . 4) ได้ศึกษาความสามารถในการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาวิทยาลัยในมาเลเซีย โดยการทดสอบและสังเกตแบบสอบถาม ปรากฏผลดังนี้

1. คะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาส่วนมากจะใกล้เคียงกันกับคะแนนตัวกลาง ของกลุ่ม

2. ความสามารถในการใช้ห้องสมุดไม่สามารถจะทำนายถึงคะแนนสอบได้เลย ค่าสหสัมพันธ์ไม่มีนัยสำคัญที่เชื่อถือได้

3. มีองค์ประกอบหลายประการที่เกี่ยวข้องกับทักษะในการใช้ห้องสมุด เช่น ผู้ที่ได้เรียนวิชาการใช้ห้องสมุด ย่อมทำคะแนนได้ดีกว่าผู้ที่ยังไม่ได้เรียน ผู้ที่เรียนวิชาการใช้ห้องสมุดหลายวิชา ย่อมมีทักษะในการใช้ห้องสมุดมากกว่า และนักศึกษาที่อยู่ในชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (Higher School Certificate) ทำคะแนนได้ดีกว่าผู้ที่อยู่ในชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (School Certificate)

4. นักศึกษาลงความเห็นว่าผู้ที่เรียนได้คะแนนสูง ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้ห้องสมุดสูง ส่วนมากเชื่อว่า การเข้าเรียนและฟังคำอธิบายเป็นประวัติดการเรียนจะดีเสมอ

ข. การวิจัยในประเทศไทย

ในประเทศไทยการวิจัยที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสามารถในการใช้ห้องสมุดยังมีได้มีใครกระทำ ด้วยเหตุที่ห้องสมุดโรงเรียนเพิ่งจะมีบทบาทต่อการศึกษาของประเทศไทยอย่างจริงจังเมื่อไม่นานมานี้เอง การวิจัยส่วนมากจึงอยู่ในแนวของการศึกษาสำรวจว่าห้องสมุดโรงเรียนของประเทศไทยได้รับการปรับปรุงและพัฒนาเข้ามาตราฐานขั้นต่ำของห้องสมุดโรงเรียน ตามที่สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยได้กำหนดไว้บ้างหรือไม่ พอจะสรุปจากการวิจัยต่าง ๆ ได้ดังนี้

บรรจง นีวาตะบุตร (บรรจง นีวาตะบุตร, 2509 : 115) ได้ศึกษาการใช้หนังสือและวัสดุประกอบการสอนทั่วประเทศ ทั้งครูและนักเรียนมีความพอใจในการสอนโดยวิธีนี้ แต่ก็ยังมีอุปสรรคในการใช้หนังสือและวัสดุประกอบการสอนในชั้นมัธยมศึกษา ที่ประมวลได้ดังนี้คือ

1. หนังสือและวัสดุไม่เพียงพอ
2. สถานที่ห้องสมุดกับแคบ
3. บรรณารักษ์ไม่ปฏิบัติงานบรรณารักษ์
4. การร่วมมือระหว่างครูและบรรณารักษ์ยังไม่เพียงพอ

รัตพร ชิงชาดา (รัตพร ชิงชาดา, 2513 : 194 - 198) ได้ศึกษาถึงการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาจำเป็นต้องมีห้องสมุดไว้ให้ครูและนักเรียนศึกษากันกว่าเพื่อการเรียนการสอน
2. โรงเรียนมัศึกษามีการจัดปฐมนิเทศเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดสำหรับนักศึกษาในภาคต้น
3. โรงเรียนที่จัดให้มีชั่วโมงการสอนการใช้ห้องสมุด ยังมีจำนวนน้อยเพียง 1 ใน 3 ของจำนวนโรงเรียนที่มีห้องสมุดอยู่ในสภาพพร้อม
4. กิจกรรมที่ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาจัดขึ้น เพื่อเชิญชวนให้ครูและนักเรียนสนใจการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษา ทั้งครูและนักเรียนสนใจกันเป็นส่วนมาก เรียงตามลำดับดังนี้คือ

- การจัดนิทรรศการ
- การเล่าเรื่องหนังสือ และการเล่านิทาน
- การวิจารณ์หนังสือ

กุลลาบ ปันลายนาค (กุลลาบ ปันลายนาค, 2514 : 72 – 75) ได้ศึกษาสภาพห้องสมุดโรงเรียนราษฎรที่เปิดสอนถึงชั้น มก. 5 ในจังหวัดพระนคร พบว่า

1. ห้องสมุดโรงเรียนราษฎรร้อยละ 65.63 ไม่มีครุณานักเรียนเข้าใช้ห้องสมุด
2. ร้อยละ 68.75 ของจำนวนห้องสมุดที่ไม่มีการปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด
3. ส่วนใหญ่ไม่มีชั่วโมงการใช้ห้องสมุดถึงร้อยละ 90.60
4. กิจกรรมที่ห้องสมุดจัดเพื่อเชิญชวนครู นักเรียน ให้สนใจการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษามี

- การจัดนิทรรศการ
- การเล่าเรื่องหนังสือ

สุชาคา สุวรรณานิต (สุชาคา สุวรรณานิต, 2507 : 3) ได้ศึกษาทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในนครหลวงกรุงเทพธนบุรี จำนวน 5 โรงเรียน พบว่าห้องสมุดโรงเรียนมัศึกษามีปัญหาเหมือนกันอยู่อย่างหนึ่ง คือ โรงเรียนต่าง ๆ ไม่ได้จัดให้มีชั่วโมงสอนการค้นคว้าโดยเฉพาะ ทำให้นักเรียนไม่มีโอกาสได้ค้นคว้าและเรียนรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง

สุนทร แก้วลาย (สุนทร แก้วลาย, 2512 : 156 – 158) ได้ศึกษาเรื่องการส่งเสริมการอ่านเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการเรียนด้วยตนเอง ซึ่งอาจารย์และบรรณารักษ์จัดให้แก่แก่นักเรียนในวิทยาลัยครู พบว่า

1. กิจกรรมส่วนใหญ่ที่บรรณารักษ์จัดได้แก่ การปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ แนะนำหนังสือ จัดนิทรรศการ บริการให้ความช่วยเหลือในทางเลือกหนังสืออ่าน จัดป้ายนิเทศ ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ จัดน้อยมาก
2. การส่งเสริมการอ่านในวิทยาลัยครูยังไม่ได้รับเอาใจใส่เท่าที่ควร เห็นได้จากการขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวก และยังไม่เป็นแห่งใจจัดโครงการส่งเสริมการอ่านเลย
3. นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีนิสัยรักการอ่าน ไม่ค่อยมีความสามารถในการเรียนด้วยตนเอง

บ้าง

บรรณารักษ์

4. ครู อาจารย์ หนึ่งไม่ทราบวิธีการส่งเสริมการอ่านว่าจะทำอย่างไร
5. กิจกรรมส่งเสริมการอ่านวัดไผ่เป็นส่วนใหญ่ในสวนสนบึงหนองหารภาคเอกชน
6. นักศึกษามีปัญหาในการเลือกอ่านหนังสือในวิชาที่เรียน

◦ สมมุติฐานการค้นคว้าวิจัย

จากทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยซึ่งกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยได้ใช้เป็นพื้นฐานในการตั้งสมมุติฐานเพื่อทดสอบดังต่อไปนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังจากที่โครงการทดลองดำเนินไปแล้ว น่าจะสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนเริ่มดำเนินการ
2. ทักษะการอ่านของสมาคมนักเรียนจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการใช้ห้องสมุด
3. ทักษะการอ่านของสมาคมนักเรียนจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. ความสามารถในการใช้ห้องสมุดจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปทุมคงคา นครหลวงกรุงเทพธนบุรี ปีการศึกษา 2514 จำนวน 300 คน เหตุที่ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างนี้ เนื่องจากโครงการส่งเสริมการอ่านและสอนการใช้ห้องสมุดได้เริ่มทดลอง ณ โรงเรียนปทุมคงคา และทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นครั้งแรก กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 1/3 1/5 1/7 1/9 1/10 1/11 และเลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 1/4 1/6 เป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับทดลองข้อสอบและแบบสอบถาม จำนวน 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้เครื่องมือ 3 ชุด คือ

1. แบบทดสอบความสามารถในการใช้ห้องสมุดและหนังสือ
2. แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อห้องสมุด
3. แบบสอบถามกิจกรรมการส่งเสริมการอ่านของอาจารย์และบรรณารักษ์

1. แบบทดสอบความสามารถในการใช้ห้องสมุดและหนังสือ

เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ดังนี้

ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรและวิธีการสอนการใช้ห้องสมุดและหนังสือจากหนังสือของ สมุด รัตตากร (สมุด รัตตากร, 2514) ซึ่งบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนปทุมคงคา ใช้เป็นคู่มือในการสอน หนังสือของเวลเกน (Welken, Marian, 1967: 4 vols.) ซึ่งเป็นหนังสือที่กล่าวถึงเนื้อหาและวิธีการสอนการใช้ห้องสมุดให้แก่แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา พร้อมกับ

มีตัวอย่างและแบบฝึกหัด ผู้วิจัยได้ดัดแปลงคำถามและแบบฝึกหัดเหล่านั้นมาใช้เป็นแบบสอบถาม นอกจากนี้ยังได้ศึกษาหนังสือของเปอร์กินส์ (Perkins, Ralph, 1965-199) ซึ่งมีข้อทดสอบความสามารถในการใช้ห้องสมุดสำหรับนักศึกษาในระดับวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ทำข้อทดสอบบางข้อมาปรับปรุงเป็นข้อทดสอบสำหรับชั้นมัธยมศึกษา

ผู้วิจัยได้ยืมหนังสือทั้งสี่เล่มเป็นคู่มือในการสร้างข้อสอบ และยึดหลักการถามตามแนวหนังสือเทคนิคการวัดผลของ ชาวาด แพร์ทกูด (ชาวาด, 2509) คือการวัดสมรรถภาพ ด้านต่าง ๆ 6 ด้าน ได้แก่ ความรู้ความจำ (Knowledge) ความเข้าใจ (Comprehensive) การนำไปใช้ (Application) การวิเคราะห์ (Analysis) การสังเคราะห์ (Synthesis) และการประเมินผล (Evaluation) แบบทดสอบที่สร้างขึ้นครั้งนี้มีจำนวน 60 ข้อ เป็นข้อทดสอบชนิดเลือกตอบ แต่ละข้อมีตัวเลือก 5 ตัว จาก ก - จ ข้อสอบทั้งหมดเมื่อแบ่งตามประเภทของเรื่องแล้ว มีจำนวนดังนี้

ก. วัตถุประสงค์และบริการของห้องสมุด	10	ข้อ
ข. ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือและการระวังรักษา	12	ข้อ
ค. บัตรรายการ	10	ข้อ
ง. เลขหมู่หนังสือและการจัดหนังสือบนชั้น	15	ข้อ
จ. วารสาร วรรณวารสาร และหนังสือพิมพ์	7	ข้อ
ฉ. หนังสืออ้างอิงและบรรณานุกรม	6	ข้อ

การทดลองข้อทดสอบวิชาการใช้ห้องสมุดและหนังสือ

ผู้วิจัยนำข้อทดสอบที่เสร็จแล้วไปสอบกับนักเรียนกลุ่มทดลองข้อทดสอบ จำนวน 100 คน พร้อมกันทั้งชั้น (Group test) วิธีตอบข้อทดสอบก็ให้นักเรียนเลือกเอาคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว เขียนตอบลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้ ผู้วิจัยจับเวลาทำการทดสอบครั้งแรกได้ประมาณ 30 - 50 นาที

ผลการทดลองข้อสอบ

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบไปสอบกับนักเรียนกลุ่มทดลองข้อสอบดังกล่าวแล้ว จึงเอากำตอบของนักเรียนมาเจนนับ ผลการทดลองจำแนกได้ดังนี้

1.) การหาค่าอำนาจจำแนก นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยแยกคะแนนของนักเรียนออกเป็นกลุ่มสูง 27 % และกลุ่มต่ำ 27 % แล้วใช้ตารางสำเร็จของ จุง เทห์ ฟาน (Jung, 1952) เพื่อหาค่าความยาก (F) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความยากมาตรฐาน (Δ) เป็นรายข้อ ได้ข้อทดสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.16 - 0.80 ซึ่งเป็นค่าอำนาจจำแนกระดับปานกลางและสูงสุดของข้อทดสอบนั้น สำหรับข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำ คือ 0.16 - 0.19 ซึ่งมีอยู่ 6 ข้อนั้น ได้ปรับปรุงเสียใหม่ด้วยวิธีที่เปลี่ยนแปลงตัวเลือกให้เหมาะสม รวมได้ข้อทดสอบทั้งหมด 50 ข้อ ดังตารางวิเคราะห์ในภาคผนวก ก.

2.) ค่าความเชื่อมั่น หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยวิธีแบ่งเป็นข้อคู่-ข้อคู่ (Split - half) แล้วใช้สูตรของสเปียร์แมน - บราวน์ (Garrett, 1966 143) ได้ค่าความเชื่อมั่น .673

2. แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อห้องสมุด

การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและเครื่องมือที่มีผู้ทำไว้เกี่ยวกับการวัดทัศนคติ เช่นของ เอ็ดเวิร์ด (Edward, 1957 : ch. 1 - 2) และของพัลลภ (พัลลภ สรรพกิจ, 2514 : 67 - 75)

2.2 สร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของลิเดอร์ต ทั้งนี้โดยกำหนดให้มีค่า 5 ระดับ จากน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

2.3 หลังจากให้คณะกรรมการตรวจแก้แล้ว จึงนำผลการปรับปรุงแล้วทั้งหมด 25 ข้อ แบ่งเป็น

ทัศนคติที่มีต่อการอ่านหนังสือ 13 ข้อ

ทัศนคติที่มีต่อห้องสมุดโรงเรียน 12 ข้อ

มาใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การทดลองใจและผลการทดลองแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบกับนักเรียนชั้นที่เลือกไว้เป็นกลุ่มทดลองแบบสอบถามจำนวน 100 คน แล้วนำผลการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าความเหมาะสมของแบบสอบถามต่อไปนี้

1) หาน้ำหนักหรือคะแนนจากการตอบแบบสอบถาม โดยวิธีกำหนดน้ำหนักของมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ในการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนมีอยู่ 5 ระดับด้วยกัน คือ ระดับน้อยที่สุด ให้ค่าเป็น 0 ระดับน้อยมีค่า 1 ระดับปานกลางมีค่า 2 ระดับมากมีค่า 3 และระดับมากที่สุดมีค่าเป็น 4

2) นำคะแนนของแต่ละคนมาเรียงกัน แยกคะแนนของนักเรียนออกเป็น 25 % กลุ่มสูง และ 25 % กลุ่มต่ำ และวิเคราะห์ค่าความแตกต่างของแบบสอบถามแต่ละข้อโดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2}{n_H} + \frac{s_L^2}{n_L}}}$$

ดังตารางต่อไปนี้ในภาคผนวก ก.

5. แบบสอบถามกิจกรรมในการส่งเสริมการไร้ทองสมุก

การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและเครื่องมือที่ผู้ทำไว้ เช่น ของสุนทร

(สุนทร แก้วลาย, 2512 : 249)

3.2 สร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า โดยกำหนดให้มีค่า 5 ระดับจากน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

3.3 หลังจากให้คณะกรรมการตรวจสอบแล้ว จึงนำผลการปรับปรุงทั้งหมด 25 ข้อแบ่งเป็น กิจกรรมการส่งเสริมการไร้ทองสมุกของอาจารย์ 14 ข้อ
กิจกรรมการส่งเสริมการไร้ทองสมุกของบรรณารักษ์ 20 ข้อ

การทดลองใจและผลการทดลอง

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปสอบถามกับนักเรียนที่เลือกไว้เป็นกลุ่มทดลองแบบสอบถามจำนวน 100 คน แล้วนำผลการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าความเหมาะสมของแบบสอบถามต่อไปนี้

ด้วยวิธีเช่นเดียวกับแบบสอบถามที่ทัศนคติที่มีต่อห้องสมุด และมีตารางค่าวิเคราะห์ดังในภาคผนวก ก.

วิธีการในการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลและจัดกระทำกับข้อมูลดังนี้

1. ข้อทดสอบความสามารถในการใช้ห้องสมุด

นำแบบทดสอบไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 คน กำหนดเวลาทดสอบ 45 นาที แล้วนำกระดาษคำตอบของนักเรียนมาตรวจให้คะแนน โดยให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน

2. แบบสอบถามที่ทัศนคติที่มีต่อห้องสมุด และแบบสอบถามการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด

นำแบบสอบถามไปสอบถามนักเรียนกลุ่มตัวอย่างพร้อมกันทั้งชั้นครึ่งละฉบับ กำหนดเวลาตอบฉบับละ 50 นาที กำหนดน้ำหนักหรือคะแนนจากการตอบแบบสอบถาม 5 ระดับดังนี้ น้อยที่สุด มีค่าเป็น 0 น้อย มีค่า 1 ปานกลาง มีค่า 2 มาก มีค่า 3 และมากที่สุดเป็น 4

3. คะแนนผลสัมฤทธิ์รวม คะแนนหมวดวิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศึกษา ของภาคต้นและภาคปลาย ซึ่งผู้วิจัยได้คัดมาจากสมุดประจำชั้น

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ความสามารถในการใช้ห้องสมุด โดยวิธีแบ่งครึ่ง (Split - half) เป็นข้อคู่ - ข้อคู่ ใช้สูตรดังต่อไปนี้ (Garrett, 1966 : 143)

$$r_{\frac{I}{II}} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ $r \frac{I}{II}$	แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบครึ่งฉบับ
$\Sigma X, \Sigma Y$	แทน ผลรวมของคะแนนข้อ I และ ข้อ II ตามลำดับ
$\Sigma X^2, \Sigma Y^2$	แทน ผลรวมของคะแนนข้อ I และ ข้อ II กำลังสองตามลำดับ.
ΣXY	แทน ผลรวมของผลคูณของคะแนนข้อ I และ ข้อ II
N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบครึ่งฉบับแล้ว นำมาขยายให้เป็นค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตรดังต่อไปนี้ (Gorenst, 1966 : 339)

$$r_{II} = \frac{2 r \frac{I}{II}}{1 + r \frac{I}{II}}$$

เมื่อ r_{II}	แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ
$r \frac{I}{II}$	แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบครึ่งฉบับ

2. หาคะแนนเฉลี่ยใช้สูตร ดังต่อไปนี้ (Guilford, 1950 : 141)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ย
ΣX	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตรดังต่อไปนี้ (Ferguson, 1966 : 67)

$$s = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ s แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

4. หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความสามารถในการใช้ห้องสมุด, คะแนนทัศนคติ และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้สูตรดังต่อไปนี้ (Garrett, 1966 : 113)

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณของคะแนน X กับ Y

$\sum X$; $\sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนน X และคะแนน Y ตามลำดับ

$\sum X^2$, $\sum Y^2$ แทน ผลรวมของคะแนน X และคะแนน Y แต่ละตัวยกกำลังสองตามลำดับ

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

5. ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของคะแนนรายเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์รวมและของคะแนนผลสัมฤทธิ์ เป็นรายวิชาของการสอบครั้งที่หนึ่งและครั้งที่สอง โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{D}}{\sqrt{S_D^2 / (N - 1)}}$$

- เมื่อ
- t แทน ค่านัยสำคัญของความแตกต่าง
  - $\bar{D}$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบครั้งที่ 1 และคะแนนสอบครั้งที่ 2
  - S_D^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบครั้งที่ 1 และคะแนนสอบครั้งที่ 2
  - N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอเสนอผลการค้นคว้าเป็น 5 ตอน ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ดังนี้

1. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากที่โครงการฯ ดำเนินไปแล้ว เปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนดำเนินการโครงการฯ

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังโครงการฯ นี้ ผู้วิจัยได้ถือเอาคะแนนสอบประจำภาคต้นและคะแนนประจำภาคที่สองจากสมุดประจำชั้นมาเปรียบเทียบ มี

- 1.1 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมของแต่ละครั้ง
- 1.2 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
- 1.3 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
- 1.4 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา

เหตุที่เลือกเปรียบเทียบคะแนนรายวิชาเพียง 3 วิชานั้น เพราะผู้วิจัยเห็นว่านักเรียนและครูอาจารย์ผู้สอนมีโอกาสได้ใช้ทักษะการใช้ห้องสมุดช่วยกันคว้าในวิชาเหล่านี้มากกว่าวิชาอื่น ๆ

2. สหสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อห้องสมุดกับความสามารถในการใช้ห้องสมุด และกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. วิธีการส่งเสริมการอ่านที่ครูและอาจารย์จัดให้แก่นักเรียน
4. วิธีการส่งเสริมการอ่านที่บรรณารักษ์จัดให้แก่นักเรียน
5. วิธีการและจำนวนครั้งที่บรรณารักษ์จัดสอนวิชาการใช้ห้องสมุดแก่นักเรียน

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อนี้ไว้ดังนี้

X	แทน	คะแนน
ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนน
ΣX^2	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
r_{ct}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการสอบครั้งที่ 1 ก่อนเริ่มดำเนินโครงการฯ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการสอบครั้งที่ 2 หลังจากโครงการดำเนินไปแล้ว

การวิเคราะห์ผลตอนนี้เป็นการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาต่าง ๆ ที่ทักษะและความสามารถในการใช้ห้องสมุดน่าจะมีส่วนช่วยเหลือให้ผลการเรียนการสอนดีขึ้น ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 1 คำนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวม
ของการสอบครั้งที่ 1 กับการสอบครั้งที่ 2

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ครั้งที่	$\bar{X}$	S	S^2	t
1	286.02	80.09	6415.40	- 6.532 ^{**}
2	295.61	79.45	6312.10	

$$t_{(.01)} = \pm 2.592, \text{ df} = 299$$

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนครั้งที่สอง หลังจากโครงการฯ
ดำเนินไปแล้ว มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนโครงการฯ และเป็นความ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 2 คำนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
ของการสอบครั้งที่ 1 กับการสอบครั้งที่ 2

ผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย ครั้งที่	$\bar{X}$	S	S^2	t
1	42.78	4.52	20.43	5.163 ^{**}
2	43.72	2.56	6.55	

$$t_{(.01)} = \pm 2.592 \quad \text{df} = 299$$

จากตาราง 2 ค่า t มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า
ผลการเรียนวิชาภาษาไทยในการสอบครั้งที่สองหลังจากโครงการดำเนินไปแล้ว ดีกว่าผลการเรียน
ในการสอบครั้งที่ 1 ก่อนโครงการอย่างเชื่อกันได้

ตาราง 3 คำนวณค่าสำคัญของความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของการสอบครั้งที่ 1 กับการสอบครั้งที่ 2

ผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาอังกฤษ ครั้งที่	$\bar{X}$	S	S^2	t
1	54.71	11.97	143.28	5.717
2	57.21	11.36	129.04	

$$t_{(.01)} = \pm 2.592 \quad df = 299$$

จากตาราง 3 ค่า t มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาอังกฤษในการสอบทั้งสองครั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ผลสัมฤทธิ์ของการสอบครั้งที่ 2 ดีกว่าผลสัมฤทธิ์ของการสอบครั้งที่ 1 อย่างเห็นได้ชัด

ตาราง 4 คำนวณค่าสำคัญของความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของการสอบครั้งที่ 1 กับการสอบครั้งที่ 2

ผลสัมฤทธิ์วิชาสังคมศึกษา ครั้งที่	$\bar{X}$	S	S^2	t
1	48.37	11.01	121.22	- 3.959 ***
2	42.32	8.53	73.75	

$$t_{(.01)} = \pm 2.592 \quad df = 299$$

จากตาราง 4 แสดงว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของการสอบครั้งที่ 2 มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ของการสอบครั้งที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้ห้องสมุด ทัศนคติที่มีต่อห้องสมุด และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตาราง 5 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้ห้องสมุด ทัศนคติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

	ความสามารถในการใช้ห้องสมุด	ทัศนคติที่มีต่อห้องสมุด	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ความสามารถในการใช้ห้องสมุด	1.000	0.158 ^{**}	0.542 ^{**}
ทัศนคติของนักเรียนต่อห้องสมุด		1.000	0.226 ^{**}
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			1.000

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้ห้องสมุด ทัศนคติที่มีต่อห้องสมุด และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสามค่าต่างส่งผลซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี ผู้ที่ได้คะแนนความสามารถในการใช้ห้องสมุด ก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อห้องสมุดและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย ส่วนผู้ที่ได้คะแนนความสามารถในการใช้ห้องสมุดต่ำ ก็จะมีทัศนคติไม่ดีต่อห้องสมุดและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำด้วย

ตาราง 6 ค่าสถิติพื้นฐานและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความสามารถในการใช้ห้องสมุด

ΣX	ΣX^2	N	$\bar{X}$	S	r_{tt}
8,024	229,404	50	26.75	7.03	.673

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบฉบับนี้มีความยากง่ายปานกลาง โดยมี $\bar{X} = 26.75$ จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน และมีค่าความเชื่อมั่นค่อนข้างสูง และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานก็อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนกระจายค่อนข้างสูง คือนักเรียนแต่ละคนได้คะแนนแตกต่างกัน

3. การแจกแจงความถี่เพื่อหาวิธีการและจำนวนครั้งในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุดที่ครู อาจารย์ จัดให้แก่นักเรียน

จากการแจกแจงความถี่เพื่อหาวิธีการและจำนวนครั้งในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้แก่นักเรียน เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงวิธีการให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ปรากฏดังนี้

ตาราง 7 ค่าร้อยละ ของจำนวนนักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด จากอาจารย์ จำแนกตามความถี่ของการจัด

ข้อ	กิจกรรม	ไม่เลยจก		จัดปีละครั้ง		จัดภาคละครั้ง		จัดเดือนละครั้ง		จัดสัปดาห์ละครั้ง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.	แนะนำหนังสืออ่านประกอบ ในวิชาที่สอนให้แก่ักเรียน	43	14.33	187	62.33	31	10.33	29	9.67	10	3.33
2.	แจกรายชื่อหนังสืออ่านประจำ วิชาให้	267	89	26	8.67	5	1.67	1	0.33	1	0.33
3.	เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับหนังสือ ที่แนะนำให้ฟัง	39	15	182	60.67	52	17.33	24	8	3	1
4.	ให้นักเรียนเขียนรายงานโดย ให้มากกว่าจากห้องสมุด	10	3.33	126	42	118	39.33	41	13.67	5	1.67
5.	ให้นักเรียนบางคนอ่านเรื่อง ที่กำหนดแล้วนำมาเล่าให้ คนอื่นฟัง	33	11	183	61	64	21.33	16	5.33	4	1.33
6.	อภิปรายถึงวิธีใช้ตำราหรือ หนังสือแบบเรียนในห้องเรียน	106	35.33	82	27.33	43	14.33	40	14.33	29	9.67
7.	แบ่งหัวข้อให้นักเรียนไปค้นคว้า จากห้องสมุดในวิชาที่สอน	114	58	124	41.33	39	13	17	5.67	6	2
8.	ให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติม จากที่ได้สอนไปแล้วหรือให้ นักเรียนทำรายงาน	23	7.67	159	53	65	21.67	54	11.33	19	6.33
9.	ให้นักเรียนอภิปรายถึงวัตถุประสงค์ ของการอ่านหนังสือ อย่างถูกวิธี	196	65.33	80	26.7	21	7	3	1	0	0.00

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	โม้เคยจัก		จักปีละครั้ง		จักกาดละครั้ง		จักเดือนละครั้ง		จักสัปดาห์ละครั้ง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
10.	สอนให้นักเรียนรู้จักอ่านหนังสือจากส่วนต่าง ๆ ของหนังสืออย่างถูกวิธี	27	9	120	40	84	28	39	13	30	10
11.	แนะนำให้นักเรียนค้นคว้าและอ่านบทความใหม่จากวารสาร	77	25.67	126	43	66	22	22	7.33	6	2
12.	แนะนำให้นักเรียนอ่านหนังสือบันเทิง	104	34.67	152	50.67	29	9.67	15	5	0	0.00
13.	นำนักเรียนเข้าไปเรียนที่ห้องสมุดโดยวัดเตรียมหนังสือที่จะใช้ไว้ได้	72	24	68	22.67	90	30	32	10.67	58	12.67
14.	แนะนำหรือชักชวนให้นักเรียนเป็นสมาชิกของห้องสมุดอื่น ๆ ด้วย	110	36.67	120	40	35	11.67	24	8	11	3.67
เฉลี่ย		-	29.07	-	41.38	-	17.67	-	8.02	-	3.86

ตาราง 7 แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมที่นักเรียนส่วนมากได้รับการส่งเสริมให้ใช้ห้องสมุด
เรียงตามลำดับมากน้อยดังนี้

- 1) การแนะนำหนังสืออ่านประกอบในวิชาที่สอนให้แก่ นักเรียน เป็นกิจกรรมที่
นักเรียนได้รับมากที่สุด คือ จัดปีละครั้ง ร้อยละ 62.63
- 2) การให้นักเรียนบางคนอ่านเรื่องที่กำหนดแล้วนำมาเล่าให้คนอื่นฟัง มีจำนวนมาก
รองลงมาคือจัดปีละครั้ง ร้อยละ 61.00
- 3) การเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับหนังสือที่แนะนำให้ฟัง จัดปีละครั้ง มีจำนวนร้อยละ
60.67
- 4) การให้นักเรียนกันคว่ำเพิ่มเติมจากที่ได้สอนไปแล้วหรือให้นักเรียนทำรายงาน
จัดปีละครั้ง มีจำนวนร้อยละ 53.00
- 5) แนะนำให้นักเรียนอ่านหนังสือมันเิง จัดปีละครั้ง มีจำนวน 50.67

กิจกรรมที่ควรจัดแก่นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้ใช้ห้องสมุดจากกิจกรรมเหล่านี้มีจำนวนน้อย
หรือไม่เคยได้รับการส่งเสริมโดยวิธีเหล่านี้เลย มีดังนี้

- 1) การแจกรายชื่อหนังสืออ่านประจำวิชาให้นักเรียนที่ไม่เคยได้รับกิจกรรมประเภท
นี้เลย จำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 89.00 จำนวนที่ได้รับเดือนละครั้งร้อยละ 0.33 และที่ได้รับ
สัปดาห์ละครั้งร้อยละ 0.33 เช่นเดียวกัน
- 2) การให้นักเรียนอภิปรายถึงวัตถุประสงค์ของการอ่านหนังสืออย่างถูกวิธี มี
นักเรียนที่ไม่ได้รับกิจกรรมนี้ถึงร้อยละ 65.35 จำนวนที่ได้รับเดือนละครั้ง ร้อยละ 1.00
- 3) การเบงหัวข้อให้นักเรียนไปกันคว่ำจากห้องสมุดในวิชาที่สอน นักเรียนที่ไม่ได้
รับกิจกรรมนี้มีจำนวนร้อยละ 38.00 ได้รับกิจกรรมนี้สัปดาห์ละครั้งเพียงร้อยละ 2.00
- 4) แนะนำหรือชักชวนให้นักเรียนเป็นสมาชิกของห้องสมุดอื่น ๆ ด้วย ไม่ได้รับ
การจัดกิจกรรมมีจำนวนร้อยละ 66.67 และได้รับการจัดสัปดาห์ละครั้งร้อยละ 3.67

4. การบอกแจ้งความถี่เพื่อคู่วิธีการและจำนวนครั้งในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
ที่บรรณารักษ์วัดโพธิ์แก่นักเรียน

ตาราง 8 ค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของสมุดจาก
บรรณารักษ์ แบ่งตามความถี่ของการจัด

ข้อ	กิจกรรม	ไม่เคยจัด		จัดไปครั้ง		จัดภาคละครั้ง		จัดเดือนละครั้ง		จัดไปภาคละครั้ง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.	สอนและแนะนำวิธีอ่านหนังสือให้	64	21.33	93	51	73	21.33	48	16	22	7.33
2.	สอนให้รู้จักส่วนต่าง ๆ ของหนังสือและวิธีเลือกหนังสือบางประเภท	30	10	72	24	83	27.67	71	23.67	44	14.67
3.	จัดหนังสือเอาไว้เป็นพิเศษในห้องสมุดเพื่ออำนวยความสะดวกนักเรียนเรื่องหนึ่ง ๆ	110	36.67	100	33.33	12	14	31	10.33	17	5.67
4.	จัดนิทรรศการเกี่ยวกับหนังสือที่ให้ความรู้ทั่วไป นิทาน, นิยาย	76	25.33	99	33	54	18	50	16.67	21	7
5.	จัดโมงที่นักเรียนเข้าไปเรียนในห้องสมุดช่วยเหลือในการค้นคว้าหนังสือ	51	17	99	32.33	61	20.33	58	19.33	33	11
6.	แนะนำหนังสือใหม่ ๆ โดยจัดเอาไว้ ณ ที่สำหรับแสดงหนังสือในห้องสมุด	39	13	78	26	60	20	64	21.33	59	19.67

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	ไม่เคยจัด		จัดปีละครั้ง		ภาคกลางครั้ง		จัดเดือนละครั้ง		จัดสัปดาห์ละครั้ง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
7.	แนะนำหนังสือโดยจัดหนังสือที่นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการไว้เป็นพิเศษ	100	33.33	91	30.33	52	17.33	38	12.67	19	6.33
8.	เสนอรายการหนังสือที่ขายประกาศของห้องสมุด	17	5.67	48	16	76	25.67	88	29.33	71	23.67
9.	เข้าไปแนะนำหนังสืออ่านได้แก่นักเรียนในชั้นเรียน	104	34.67	92	30.67	60	20	34	11.53	10	3.33
10.	กำหนดหนังสือให้นักเรียนอ่านและนำมารายงานหน้าชั้น	83	27.67	126	42	63	21	21	7	7	2.33
			21.47		29.86		20.80		16.77		10.10

ตาราง 8 แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมที่จัดใหม่และนักเรียนได้รับการส่งเสริมให้ใช้ห้องสมุดจากบรรณารักษ์เรียงตามลำดับ ดังนี้

1) กำหนดหนังสือให้นักเรียนอ่านและนำมารายงานหน้าชั้น เป็นกิจกรรมที่จัดใหม่และนักเรียนส่วนใหญ่ได้รับการส่งเสริมให้ใช้ห้องสมุดโดยวิธีนี้ ก่อ นักเรียนร้อยละ 42.00 ได้เข้าร่วมกิจกรรมปีละครั้ง และนักเรียนร้อยละ 21.00 ได้เข้าร่วมกิจกรรมภาคกลางครั้ง

2) จัดนิทรรศการเกี่ยวกับหนังสือที่ให้ความรู้ทั่วไป นิทาน นิยาย เป็นกิจกรรมรณรงค์มาที่นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมปีละครั้ง จำนวนร้อยละ ๖3.00 และนักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมภาคละครั้งจำนวนร้อยละ 18.00

3) ช่วยเหลือในการค้นคว้าหนังสือในชั่วโมงที่นักเรียนเข้าไปใช้ห้องสมุด จำนวนนักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมปีละครั้งมีร้อยละ 32.33 และจำนวนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมภาคละครั้งจำนวนร้อยละ 20.33

4) สอนและแนะวิธีอ่านหนังสือให้ มีจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมปีละครั้งร้อยละ 31.00 และจำนวนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมภาคละครั้ง ร้อยละ 21.33

กิจกรรมที่ควรจัดแต่จัดใหม่น้อย เพราะมีนักเรียนจำนวนน้อยที่ออกความเห็นว่ามีกิจกรรมประเภทนี้ เว้นแต่ฉบับดังนี้

1) บรรณารักษ์เข้าไปแนะนำหนังสืออ่านให้แก่นักเรียนในชั้นเรียน กิจกรรมนี้ นักเรียนที่ออกความเห็นว่ามีเลยจัดได้มีเลย มีจำนวนร้อยละ 34.67

2) บรรณารักษ์แนะนำหนังสือโดยจัดหนังสือที่นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการไว้เป็นพิเศษ มีนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมประเภทนี้ถึงร้อยละ 33.33

5. การแจกแจงความดี เพื่อคู่วิธีการ และจำนวนครั้งที่บรรณารักษ์จัดสอนวิชาการใช้ห้องสมุดแก่นักเรียน

ตาราง 9 ค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ได้รับการสอนวิชาการใช้ของสมุดจากบรรณารักษ์

ข้อ	กิจกรรม	ไปเคยมั้		จัดปีละครั้ง		จัดภาคละครั้ง		จัดเดือนละครั้ง		จัดสัปดาห์ละครั้ง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.	ประเภทและชนิดของหนังสือ	20	6.67	102	34	80	26.67	57	19	11	18.67
2.	วิธีใช้และการระวังรักษาหนังสือ	7	2.33	65	21.67	84	28	88	29.33	56	18.67
3.	วิธีใช้บัตรรายการ	5	1.67	62	20.67	91	30.33	95	31.67	47	15.67
4.	ระเบียบการยืมและกำหนดเวลาต่าง ๆ ของห้องสมุด	6	2	74	24.67	69	23	86	28.67	65	21.67
5.	วิธีค้นคว้าและใช้หนังสือ	14	4.67	78	26	87	29	74	24.67	47	15.67
6.	ฝึกให้รู้จักเขียนบรรณานุกรม	38	12.67	98	32.67	84	28	50	16.67	30	10
7.	สอนให้รู้จักเลขหมู่และประเภทของหนังสือ	16	5.53	107	35.67	80	26.67	61	20.33	36	12
8.	การหยิบหนังสือและการเก็บหนังสือเข้าชั้น	13	11.33	78	26	91	30.33	65	21.67	53	17.67
9.	ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ	17	5.67	108	36	75	25	62	20.67	38	12.67
10.	วารสารประเภทต่าง ๆ	30	10	113	37.67	67	22.33	60	30	30	10
เฉลี่ย		-	29.50	-	26.93	-	26.93	-	23.27	-	14.77

จากตาราง 9 แสดงว่าบรรณารักษ์ได้สอนวิชาการใช้ห้องสมุดแก่นักเรียนในเรื่องต่าง ๆ มากน้อยตามลำดับดังต่อไปนี้

- 1) ระเบียบการยืมและการกำหนดเวลาต่าง ๆ ของห้องสมุด
- 2) หนังสือและการระงับรักษา
- 3) การเรียงหนังสือและการหยิบหนังสือบนชั้นหนังสือ
- 4) บัตรรายการและวิธีใช้
- 5) วิธีค้นคว้าและใช้หนังสือ

การสอน บรรณารักษ์เน้นหนักในเรื่องของหนังสือและการใช้หนังสือ, บัตรรายการ สำหรับว่านครึ่งที่จัดให้การสอน พบว่ารายเฉลี่ยของการสอนปีละครั้งมีร้อยละ 29.50 ภาคละครั้ง จำนวนร้อยละ 36.93 และเดือนละครั้งจำนวน 23.27 ซึ่งมีความเฉลี่ยใกล้เคียงกัน และจำนวน สัปดาห์ละครั้ง คือ 11.77 %

กล่าวโดยทั่วไป จะเห็นได้ว่าบรรณารักษ์สอนวิชาการใช้ห้องสมุดในระดับความที่ปานกลาง และเนื้อหาที่สอนมุ่งให้นักเรียนรู้จักหนังสือ และสามารถค้นคว้าหาหนังสือที่ต้องการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ก. ความมุ่งหมายในการค้นคว้า ในการศึกษาค้นคว้า นี้ ผู้วิจัยได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. ศึกษาความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนก่อนเริ่มจัดทำโครงการสอนการใช้ห้องสมุด และหลังจากที่โครงการเดียวกันนี้ได้ดำเนินไปแล้ว
2. ศึกษาทัศนคติ ความสามารถในการใช้ห้องสมุด และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร
3. ศึกษาวิธีการส่งเสริมการอ่านที่ครูและอาจารย์ได้จัดให้แก่ นักเรียน
4. ศึกษาวิธีการส่งเสริมการอ่านและวิธีสอนการใช้ห้องสมุดที่บรรณารักษ์ได้จัดให้แก่นักเรียน

ข. วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปทุมคงคา นครหลวงกรุง เท.-ธบุรี

2. สมมุติฐานในการค้นคว้า

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนหลังจากที่โครงการ ฯ ดำเนินไป แล้วน่าจะสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนก่อนเริ่มดำเนินการ

2.2 ทัศนคติที่มีต่อห้องสมุดน่าจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการใช้ห้องสมุด

2.3 ทัศนคติที่มีต่อห้องสมุดน่าจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.4 ความสามารถในการใช้ห้องสมุดน่าจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

3.1 แบบทดสอบความสามารถในการใช้ห้องสมุด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดย

ศึกษาหลักสูตร รวมทั้งเอกสารที่บรรณารักษ์ใช้เป็นคู่มือสอน จำนวน 50 ข้อ

3.2 แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อห้องสมุดโรงเรียน แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แยกเป็น

ทัศนคติที่มีต่อการอ่าน 13 ข้อ

ทัศนคติที่มีต่อห้องสมุดโรงเรียน 12 ข้อ

3.3 แบบสอบถามวิธีการที่ครู บรรณารักษ์จัดส่งเสริมการใช้ห้องสมุดให้นักเรียน แยกเป็น

วิธีการที่ครู อาจารย์จัดส่งเสริมให้นักเรียน 14 ข้อ

วิธีการที่บรรณารักษ์จัดส่งเสริมให้นักเรียน 10 ข้อ

หัวข้อที่บรรณารักษ์จัดสอนวิชาการใช้ห้องสมุด 10 ข้อ

การส่งและการรวบรวมแบบทดสอบและแบบสอบถามกระทำภายใน 1 เดือนจำนวนแบบทดสอบและแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย กิกเป็นร้อยละ 100.00

ก. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อนำแบบทดสอบและแบบสอบถามไปสอบกับกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาตรวจให้คะแนนเรียบร้อยแล้ว นำไปหาทางสถิติต่อไปนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. ค่าทดสอบนัยสำคัญแบบ t - test
5. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

สรุปผลการค้นคว้า

1. เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการสอบครั้งที่ 1 และการสอบครั้งที่ 2
  - ก. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมของการสอบครั้งที่ สองมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ของการสอบครั้งที่หนึ่ง และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
  - ข. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของการ สอบครั้งที่สองมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ของการสอบครั้งที่หนึ่ง และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
  - ค. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของการ สอบครั้งที่สอง มีค่า

เฉลี่ยสูงกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ของการ สอบครั้งที่หนึ่งและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ง. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวิชาดังกล่าวของการ สอบครั้งที่สองมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ของการ สอบครั้งที่หนึ่งและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

2. ความสามารถในการใช้ห้องสมุด ทักษะที่มีต่อห้องสมุด และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01

3. กิจกรรมที่ครู อาจารย์จัดเพื่อส่งเสริมการใช้ห้องสมุดให้นักเรียน เรียงตามลำดับกิจกรรมที่นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับการส่งเสริมให้ใช้ห้องสมุด ดังนี้

3.1 แนะนำหนังสืออ่านประกอบในวิชาที่สอนให้นักเรียน

3.2 ให้นักเรียนบางคนอ่าน เรื่องที่กำหนดแล้วนำมา เล่าให้คนอื่นฟัง

3.3 เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับหนังสือที่แนะนำให้ฟัง

3.4 ให้นักเรียนคนคว่าเพิ่มเติมจากที่ไปสอนไปแล้วหรือให้นักเรียนทำรายงาน

3.5 แนะนำให้นักเรียนอ่านหนังสือบันเทิง

4. กิจกรรมที่บรรณารักษ์จัดเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนใช้ห้องสมุด เรียงตามลำดับกิจกรรมที่นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับการส่งเสริมให้ใช้ห้องสมุดดังนี้

4.1 กำหนดหนังสือให้นักเรียนอ่านและนำมารายงานหน้าชั้น

4.2 จัดนิทรรศการเกี่ยวกับหนังสือที่ให้ความรู้ทั่วไป นิทาน นิยาย

4.3 ช่วยเหลือในการค้นคว้าหนังสือในช่วงชั่วโมงที่นักเรียนเข้าไปใช้ห้องสมุด

4.4 สอนและแนะวิธีอ่านหนังสือให้

5. หัวข้อวิชาการใช้ห้องสมุดที่บรรณารักษ์สอนนักเรียนประกอบด้วยเรื่องต่อไปนี้

5.1 ระเบียบการยืมและบริการต่าง ๆ ของห้องสมุด

5.2 ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือและการระวังรักษา

5.3 เลขหมู่หนังสือและการ เรียงหนังสือบนชั้น

5.4 บัตรรายการและวิธีใช้

5.5 การเขียนบรรณานุกรม

5.6 วารสารและครรชนวารสาร

อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยปรากฏว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนรวมและคะแนนผลสัมฤทธิ์

วิชาสังคมศึกษา ของการสอบครั้งที่สองต่ำกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนครั้งที่หนึ่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแย้งกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยคาดว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการสอบครั้งที่สองการจะต่ำกว่าผลสัมฤทธิ์ของการสอบครั้งที่หนึ่ง เพราะในครั้งนี้นักเรียนได้เรียนรู้ทักษะและความเข้าใจเกี่ยวกับห้องสมุดและแนวโน้มที่จะนำเอาทักษะเหล่านั้นไปใช้เพื่อก่อให้เกิดผลดีของการเรียนของตนกว่าจะมีมากกว่า แต่เท่าที่ปรากฏผลดังกล่าวนั้น อาจเป็นเพราะ

1.1 ปริมาณและความยากง่ายของเนื้อหาวิชาที่เรียนก่อนการสอบครั้งแรกและก่อนการสอบครั้งที่สองไม่เท่ากันและแตกต่างกัน กล่าวคือ ก่อนการสอบครั้งที่หนึ่ง มีเวลาเรียนประมาณ 8-9 สัปดาห์ เนื้อหาวิชาที่เรียนจึงเริ่มคุ้นชินน้อย นักเรียนส่วนมากจึงมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาดีกว่าก่อนสอบครั้งที่สอง ซึ่งมีเวลาเรียนถึง 20 สัปดาห์ เนื้อหาวิชาที่เพิ่มมากขึ้นจึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการสอบครั้งที่สองต่ำกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการสอบครั้งที่หนึ่ง ดังผลการวิจัย

1.2 เมื่อพิจารณาคะแนนรวมรายวิชาของการสอบทั้งสองครั้ง ปรากฏว่านักเรียนเกือบทั้งหมดจะทำคะแนนหมวดคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ต่ำมาก ซึ่งเป็นที่ทราบกันทั้งครู อาจารย์ ผู้สอนและผู้บริหารที่เกี่ยวกับการมัธยมศึกษาว่าผลของการเรียนโดยทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจะอ่อนในหมวดคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ นักเรียนกว่า 50 % สังกัดหมวดนี้ (กอ สวัสดิ์พิบูลย์, 2513 : 62) และเนื่องจากคะแนนสูงเมื่อรวมกับคะแนนหมวดอื่น ๆ จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์รวมต่ำ โดยเฉพาะคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการสอบครั้งที่สอง ดังผลการวิจัย

1.3 ข้อทดสอบที่ใช้ในการสอบทั้งสองครั้งเป็นข้อสอบที่แตกต่างกันทั้งสองฉบับ ซึ่ง เป็นข้อสอบพร้อมในการวัดผลประการหนึ่ง คือ

ก. เป็นข้อทดสอบที่ออกข้อสอบทำขึ้นเอง จึงอาจไม่เป็นข้อทดสอบที่พอ
 ข. ข้อทดสอบทั้งสองฉบับนั้น แบบที่ทดสอบครั้งแรกนิสิตฝึกสอนเป็นผู้ออก และฉบับที่สองกรมประจำวิชาเป็นผู้ออก ผู้ออกข้อสอบทั้งสองฝ่ายต่างมีแนวความคิดไม่เหมือนกัน จึงทำให้ข้อทดสอบแตกต่างกันทั้งในเนื้อหา ความยากง่าย และแนวของข้อทดสอบ

ก. เนื้อหาในการออกข้อสอบครั้งแรกมีน้อย เพราะเพิ่งจะเริ่มเรียน โอกาสที่จะคิดแปลงข้อสอบให้ครบหลายแนวมีน้อย ข้อสอบจึงง่ายกว่าการสอบครั้งที่สองที่มีเนื้อหากว้างขวางกว่า ข้อสอบจึงดูยากและมีจำนวนข้อมากขึ้น

ก. ภายเหนือข้อทดสอบทั้งสองครั้งแตกต่างกันบ้างกล่าว เมื่อนำผลคะแนนสอบทั้งสองครั้งมา

เปรียบเทียบกัน ผลจึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

1.4 การวัดผลหรือการออกข้อสอบเพื่อใช้วัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนนั้นพิจารณาจากลักษณะของข้อทดสอบทุกฉบับ ส่วนมากจะเป็นการวัดด้านความรู้ความจำ (Knowledge) เพียงด้านเดียว ไม่ได้วัดให้ครบทั้ง 6 ด้านตามหลักการวัดผล คือ ความรู้ความจำ (Knowledge) ความเข้าใจ (Comprehension) การนำไปใช้ (Application) การวิเคราะห์ (Analysis) การสังเคราะห์ (Synthesis) และการประเมินผล (Evaluation) โดยเฉพาะวิชาสังคมศึกษากิ่งนั้นแม้นักเรียนจะมีความรู้ความสามารถในการใช้ของสมุก และนำไปเป็นประโยชน์ต่อการเรียนของตนเพียงใดก็ตามก็จะหาคะแนนไม่ได้ก็เท่าที่ควร ถ้านักเรียนไม่เรียนโดยวิธีท่องจำให้สอดคล้องกับวิธีการวัดผลของครูผู้สอบ

* 1.5 วิธีสอนของครูเป็นวิธีสอนแบบบรรยายและให้ท่องจำ ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ นักเรียน นักเรียนเป็นผู้ฟังมีโอกาสได้ร่วมฝึกฝนทักษะน้อย แม้ นักเรียนจะมีความสามารถค้นหาหาความรู้จากห้องสมุดก็ไม่มีโอกาสได้ใช้ เพราะครูเป็นผู้ให้ความรู้เสียเป็นส่วนใหญ่

* 1.6 ความร่วมมือระหว่างครูผู้สอนกับบรรณารักษ์มีน้อย ทั้ง ๆ ที่บรรณารักษ์ได้จัดเตรียมห้องสมุด จัดหาวัสดุบริการแก่ครูสอนให้นักเรียนมีทักษะในการใช้ห้องสมุด จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า ครูมีความสนใจและติดตามความเคลื่อนไหวของห้องสมุดน้อยมาก ครูบางคนตลอดปีไม่เคยเข้าใช้ห้องสมุดเลยนอกจากเวลาเข้ามายืมหนังสือ ด้วยเหตุนี้ครู อาจารย์ผู้สอนจึงรู้จักกิจกรรมและวัสดุภายในห้องสมุดน้อยมาก การส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดจากครูประจำวิชาจึงลดลง อีกประการหนึ่ง ครู อาจารย์ส่วนมากอ้างว่าการสอนด้วยวิธีให้นักเรียนค้นคว้าเองนั้นซ้ำ ทำให้สอนไม่ทันหลักสูตรที่วางไว้

2. จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์รายวิชา ปรากฏว่าวิชาที่ต้องใช้ทักษะคือ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษของการสอบทั้งสองครั้งนั้น ผลสัมฤทธิ์ของการสอบครั้งที่สองสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ของการสอบครั้งที่หนึ่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าโครงการทดลองครั้งนี้ ได้ทดลองกับวิชาทักษะ คือวิชาภาษาไทย โดยการจัดแบ่งชั่วโมงภาษาไทยมาเป็นชั่วโมงการใช้ห้องสมุด การฝึกหัดค้นคว้าต่าง ๆ เช่น การใช้บัตรรายการค้นคว้าหนังสือ การทำบรรณานุกรม การสอนให้รู้จักใช้หนังสืออ้างอิง การแนะนำหนังสือในห้องสมุดเหล่านี้ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะทาง

ภาษาไปค้าย เช่น การสอนให้นักเรียนรู้จักพจนานุกรม สารานุกรม การฝึกให้ค้นหาศัพท์และ
เรื่องราวจากหนังสือช่วยเสริมสร้างทักษะทางภาษาได้มาก ดังนั้นผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย
และภาษาอังกฤษของการสอบครั้งที่สองจึงดีกว่าการสอบครั้งที่หนึ่ง

สรุปได้ว่าทักษะในการใช้ของสมุดมีส่วนช่วยในการเรียนวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ
แก่นักเรียน

3. แม้ว่าในห้องเรียนและการสอนรายวิชาของครู อาจารย์ จะมีการจัดกิจกรรม
ส่งเสริมการใช้ของสมุดให้นักเรียนก็ตาม แต่จำนวนครั้งในการจัดน้อยมากทั้ง ๆ ที่กิจกรรม
เหล่านั้นสามารถจัดให้มีได้แทบทุกวิชาและบ่อยครั้งกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะก่อนจัดทำโครงการนี้
ครู อาจารย์ไม่ได้รับการอบรมให้จัดการสอนโดยใช้ของสมุดเป็นแหล่งการสอน ทำให้ครูไม่อาจ
จะใช้ของสมุดให้ได้ผลเท่าที่ควร ซึ่งเป็นข้อบกพร่องอีกประการหนึ่งในการสอน ตัวอย่าง เช่น การ
แจกจ่ายหนังสืออ่านประจำวิชาให้นักเรียน การแบ่งหัวข้อให้นักเรียนไปค้นคว้าจากห้องสมุด
ในวิชาที่สอน

* 4. การแนะนำการอ่าน จากผลการค้นคว้าจะเห็นว่ามีการจัดกิจกรรมประ เภทนี้
โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูที่สอนประจำวิชา ค่ายเหตุผลข้อ 3 ดังนั้นจำนวนครั้งในการจัดกิจกรรม
ที่ควรแนะนำให้นักเรียนรักการอ่าน แนะนำให้นักเรียนอ่านหนังสือประเภทบันเทิง หรือแนะนำใ้
นักเรียนสมัคร เป็นสมาชิกห้องสมุดอื่น ๆ เพื่อการค้นคว้าจึงมีจำนวนร้อยละน้อยถึงผลการวิจัย ทั้งนี้
ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอาจจะเป็นเพราะครู อาจารย์ ไม่เห็นความจำเป็นของกิจกรรมนี้ อ้างว่าทำ
ให้เสียเวลา สอนไม่ทันตามหลักสูตรที่วางไว้ หรือถือว่าเป็นกิจกรรมที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบ ซึ่ง
เป็นข้อบกพร่องอย่างหนึ่งในด้านความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างครูผู้สอนและบรรณารักษ์

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะต่อผู้จัดทำโครงการฯและอาจารย์ใหญ่

1. ส่งเสริมสนับสนุนโดยจัดอบรมให้ครูที่สอนประจำรายวิชาได้รู้จักการสอนโดยใช้
ห้องสมุดเป็นศูนย์กลางการศึกษาค้นคว้าของทั้งครูและนักเรียน ซึ่งอาจจัดทำได้โดยศึกษานิเทศก์ผู้จัด
ทำโครงการ เป็นผู้อบรม หรือให้บรรณารักษ์เป็นผู้แนะนำวิธีสอนโดยการใช้ห้องสมุด และจัดอบรม
ระหว่างปิดภาคเรียนก่อนเริ่มโครงการฯ

2. อาจารย์ใหญ่ควรเข้าใช้ห้องสมุดและกระตุ้นให้ครูอาจารย์ในโรงเรียนได้เข้าใช้
ห้องสมุดเพื่อเป็นตัวอย่างแก่นักเรียนในโรงเรียน

3. จัดให้มีชั่วโมงการไว้ห้องสมุดประจำ วิชาที่อาจารย์ให้การสอนโดยให้นักเรียน
 ฝึกกว่าในห้องสมุด เช่น สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ เป็นต้น

ข. ขอเสนอแนะต่อครู อาจารย์

1. ครู อาจารย์ควรใช้วิธีสอนหลายอย่าง เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้มีโอกาสใช้ทักษะ
 ในการค้นคว้าหาความรู้ในหนังสือด้วยตนเอง เว้นการสอนแบบอภิปราย การสอนแบบสืบสวนสอบสวน
 หรือการสอนแบบหน่วย เป็นต้น การสอนด้วยวิธีบรรยายอย่างเดียว จะทำให้นักเรียนมองไม่เห็น
 ความว่าเป็นในการค้นคว้าเต็มใจและขาดทักษะในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ในทางการ
 ฝึกซ้อม ถ้าครู อาจารย์ใช้กฎวิธีสอนหลาย ๆ อย่าง เช่น กำหนดหัวข้อรายงาน กำหนดหนังสือ
 ประกอบรายวิชาให้นักเรียนฝึกค้นคว้าด้วยตนเองมากที่สุดแล้ว ก็จะทำให้เด็กเรียนมองเห็นคุณค่า
 ของห้องสมุด และจะรักการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจนเกิดเป็นนิสัย

2. ครู อาจารย์ ควรให้ความร่วมมือกับบรรณารักษ์ โดยการจัดสอนด้วยวิธีต่าง ๆ
 ดังข้อ 1 แล้ว ครู อาจารย์ควรติดตามความเคลื่อนไหวของห้องสมุดเป็นประจำและติดต่อกับ
 บรรณารักษ์ในช่วงเวลาอันเหมาะสม เช่น เดือนละครั้ง หรือสองครั้ง เพื่อให้บรรณารักษ์ได้ทราบ
 ว่าต้องการจะสอนนักเรียนเรื่องอะไร และจะให้นักเรียนค้นคว้าอะไรในห้องสมุดบ้าง บรรณารักษ์
 จะได้จัดกิจกรรมภายในห้องสมุดให้สอดคล้องกับวิชาที่สอนในห้องเรียน เป็นต้นว่า จัดนิทรรศการ
 จัดเตรียมหนังสือไว้เป็นส่วนหนึ่งต่างหาก หรือนำหนังสือเข้าไปในห้องเรียน ดังนั้นครู อาจารย์
 จึงจำเป็นต้องรู้ความเคลื่อนไหวของห้องสมุดดี รู้จักวัสดุต่าง ๆ ในห้องสมุดพอสมควร จะได้
 ช่วยแนะนำนักเรียน

3. จากผลการค้นคว้าพบว่ากิจกรรมที่ครู อาจารย์ ควรจัดหลายอย่างเพื่อส่งเสริม
 ให้นักเรียนใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียน ได้แก่

ก. การแบ่งหัวข้อให้นักเรียนได้ไปค้นคว้าในห้องสมุดด้วยตนเอง โดยจัดเนื้อหา
 ตอนใดตอนหนึ่งของหลักสูตร ที่ครู อาจารย์พิจารณาเห็นว่า ถ้าให้นักเรียนฝึกค้นคว้าด้วยตนเอง
 แล้วจะเป็นประโยชน์แก่นักเรียน

ข. แบ่งชั่วโมงสอนให้นักเรียนเข้าไปค้นคว้าในห้องสมุด โดยให้บรรณารักษ์
 เตรียมหนังสือที่จะใช้ไว้ให้ ครู อาจารย์ อาจตั้งคำถามในเรื่องที่สอน แล้วให้นักเรียนไปค้น
 หาคำตอบในห้องสมุด หรือให้หัวข้อเรื่องหนึ่งเรื่องใดค้นคว้า แล้วนำเอาไปอภิปรายให้เพื่อน
 นักเรียนในห้องเรียนฟัง โดยที่ครู อาจารย์คอยดูแลและให้ความช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด

ก. แนะนำหรือแจกจ่ายข้อหนังสือให้นักเรียนควรจะเลือกกว่าประกอบเพิ่มเติมในบทเรียน โดยวิธี พิมพ์หนังสือรายชื่อแจก , เล่าเรื่องหนังสือให้ฟัง หรือวิจารณ์หนังสือเล่มที่จะแนะนำให้ฟัง ช่วยให้นักเรียนสนใจ

ง. แนะนำให้นักเรียนรู้จักเลือกอ่านหนังสือประเภทบันเทิงคดี ๆ จะช่วยให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการหาความเพลิดเพลินจากหนังสือ เกิดความสนใจ รักการอ่าน การค้นคว้าหนังสือ

จ. สอนและแนะนำวิธีอ่านหนังสือให้ สอนให้รู้จักอ่านหนังสือจากส่วนต่าง ๆ ของหนังสืออย่างถูกวิธี เพื่อให้นักเรียนรู้จักเลือกอ่านหนังสือโดยถูกต้องตามความต้องการ

ค. ขวเสนอแนะต่อบรรณารักษ์

1. บรรณารักษ์ควรให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือครู อาจารย์ โดยปรึกษาวางแผนการสกร่วมกันกรุ จัดหาและจัดเตรียมวัสดุในห้องสมุดไว้ให้พร้อม จัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในห้องสมุดให้สอดคล้องกับกิจกรรมในห้องเรียน โดยตกลงกันว่าฝ่ายห้องสมุดจะจัดกิจกรรมอะไร และอาจารย์จะจัดกิจกรรมอะไร ถ้าเป็นโครงการร่วมกันตลอดปีก็จะยิ่งเป็นการดี

2. กิจกรรมที่บรรณารักษ์ควรจัดเป็นประจำ ได้แก่

ก. จัดหาและจัดเตรียมวัสดุที่ครูและนักเรียนต้องการใช้ไว้ให้พร้อมในห้องสมุด
ข. จัดนิทรรศการหนังสือประเภทต่าง ๆ เป็นประจำตามวาระและเหตุการณ์
ค. จัดป้ายนิเทศเพื่อเสนอรายการหนังสือและรายงานความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของห้องสมุดให้ครูและนักเรียนทราบ

ง. จัดกิจกรรมให้นักเรียนสนใจห้องสมุดในวาระที่สำคัญ เช่น วัคปีภาคเรียนวันเด็ก โดยวัคให้มีการเล่าเรื่องหนังสือ , อภิปรายเกี่ยวกับหนังสือ คอบป้หาจากหนังสือเล่นละคร , ฉายภาพยนตร์และสไลด์

จ. วัคหนังสือเฉพาะชั่วคราวไว้ให้ครู นักเรียนไว้เป็นพิเศษ เช่น จัดทำหนังสือจอง (Reserve)

ฉ. ออกเอกสารเสนอเรื่องราวของห้องสมุดหรือร่วมมือกับชุมชนภาษาไทยของโรงเรียนออกเอกสาร เพื่อเสนอเรื่องต่าง ๆ เช่น บทวิจารณ์ บรรณ นิทัศน์ ฯลฯ

3. บรรณารักษ์ควรจัดกิจกรรมบางอย่างที่ช่วยกระตุ้นให้ครู อาจารย์และนักเรียนอ่านหนังสือ โดยการนำหนังสือและวัสดุประกอบการสอนมาแนะนำให้แก่ครู นักเรียน เช่น

ก. ให้ครูยืมหนังสือจำนวนหนึ่ง เข้าไปสอนในห้องเรียน

ข. วัคมุมหนังสือเฉพาะวิชาในห้องเรียน

- ก. จักทำรายชื่อนักเรียนที่กรประจำวิชาใช้สอนพร้อมทั้งบรรณ นิทัศน์แก่ครู
 ง. เสนอบทความใหม่ ๆ ที่น่าสนใจในวารสารแก่ครู อาจารย์
 จ. ศึกษาค้นคว้าเรื่องใหม่ ๆ ที่น่าสนใจไว้ในห้องพักครู อาจจะเป็นเดือนละ 1 หรือ 2 ครั้ง

ขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนโครงการ ฯ และหลังโครงการ ฯ ผู้วิจัยควรสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ให้ เป็นมาตรฐาน และทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ก่อนเริ่มดำเนินการทดลอง เมื่อสอนให้นักเรียนมีทักษะในการใช้ห้องสมุด แล้วจึงใช้แบบทดสอบ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์อีกครั้ง แล้วจึงเอาคะแนนผลทดสอบทั้งสองครั้งมาเปรียบเทียบกัน จึงจะเห็นผลแตกต่างชัดเจน
2. สำหรับโครงการทดลองสอนการใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนนี้ ควรจัดทดลองกับวิชา ศึกษาศาสตร์ใดวิชาหนึ่ง เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศึกษาแล้วเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของวิชา นั้น ๆ โดยเฉพาะ
3. ควรจัดทดลองกับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาในวิชาทักษะ คือ ภาษาไทย โดยการจัด การสอนให้นักเรียนมีความรู้ในการใช้ห้องสมุดเบื้องต้น เป็นการช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และการใช้ห้องสมุดแต่ยังเยาว์

มหาวิทยาลัยราชภัฏ

บรรณานุกรม

- ✓ กอ สวัสดิ์พิพากษ์ "วิธีสอนโดยการไว้อรรถสมุค" วิทยาสาร 4 - 3 - 4 พฤศจิกายน 2496.
- กอ สวัสดิ์พิพากษ์ "แนวคิดใหม่ทางการศึกษา" ประมวลบทความเกี่ยวกับการมัธยมศึกษา
หน้า 62 กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2513.
- กุหลาบ บัญชีขนาด การศึกษาศาสนาของสมุคโรงเรียนราษฎร์ที่เปิดสอนถึงชั้น มก. 5 ใน
จังหวัดพระนคร-ธนบุรี ปีการศึกษา 2513 ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
วิทยาลัยวิชาการศึกษา 2514, 133 หน้า.
- บรรจง นีวาสะบุตร "การไขหนังสือและวัสดุในห้องสมุคประกอบการสอนในระดับมัธยมศึกษา"
รายชื่อวิทยานิพนธ์และบทความปรินญาณิพนธ์มหาบัณฑิต 2505 - 2509 หน้า 115
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2510.
- ✓ พรพงศ์ วิชากรกุล "ห้องสมุคโรงเรียนอนุบาลประสานการภารเรียนรัฐ" วารสารห้องสมุค
7 : 368 - 396, กรกฎาคม - สิงหาคม 2506.
- ✗ น้อย สรรพกิจ ทัศนคติของนิสิตและนักศึกษามหาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
ปีการศึกษา 2512 ที่มโกลนของสมุควิทยาลัย ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
วิทยาลัยวิชาการศึกษา 2514, 83 หน้า.
- แม่มมาศ จวลี "การดำเนินงานห้องสมุคโรงเรียน" บรรณารักษศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
หน้า 8 - 10 สมาคมห้องสมุคแห่งประเทศไทย 2507.

รัตนา ชิงชากา การกำเนียงตนเองของลูกโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล
กรมวิสามัญศึกษา ปรึชญานีพิมพ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา 2513,
 230 หน้า.

✓ สมถ รัตตการ การสอนให้นักเรียนรู้จักใช้ของสมถ สมาคมของสมถแห่งประเทศไทย
 2513, 170 หน้า.

วิบูลเพ็ญ รัชปาที และ จีรวัดน์ จักรพันธ์, ม.ร.ว. แนะนำการใช้ของสมถ สมาคม
 ของสมถแห่งประเทศไทย 2503, 39 หน้า.

ถึกขานีเทก, หน่วย กรมวิสามัญศึกษา ของสมถกับการสอน หน่วยศึกษานีเทก
 กรมวิสามัญศึกษา 2508, 147 หน้า.

สุชากา สุวรรณานิช การศึกษาทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายบางโรงเรียน
ในโรงเรียนในจังหวัดระยอง วิทยานิพนธ์ คบ. คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย 2507, 113 หน้า.

สุนทร แก้วสาย การส่งเสริมการอ่านเมื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ซึ่งอาจารย์และบรรณารักษ์มักให้แก่นักศึกษาในวิทยาลัยครู ปรึชญานีพนธ์ กศ.ม.
 วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2512, 249 หน้า.

- Becker, Dale Eugene, "Social Studies Achievement of Pupils in Schools with Libraries and School without Libraries," Dissertation Abstracts 31 (5) - 2411A, November, 1970.
- Dehart, Florence Elizabeth, "The Application of Special Library Services and Techniques to the College Library," Dissertation Abstracts 25 (4) - 2524, October, 1964.
- Douglas, Mary Peacock, "The Library in the Modern Primary School," in The Primary School Library and its Services, Unesco, Paris, 1961, 103 pp.
- Educational Policies Commission, The Purpose of Education in American Democracy, Washington, D.C., National Education Association, 1938, 402 pp.
- ✓ Edward, Allen L., Technique of Attitudes Scale Construction, Appleton-Century-Crofts, New Jersey, 1957, 256 pp.
- ✓ Ferguson, George A., Statistical Analysis in Psychology and Education, McGraw-Hill, New York, 1956, 446 pp.
- ✓ Garrett, Henry B., Statistics in Psychology and Education, Green and Company, New York, 1953, 478 pp.
- Hale, Irene M., "The Influence of Library Service Upon the Academic Achievement of Twelfth Grade Students at Crestwood Senior High School, Chesapeake, Virginia," Educational Resources Information Center 6 (3) : 75, August, 1971.
- Harper, William Rainey, The Trend in Higher Education, The University of Chicago Press, Chicago, 1905, 134 pp.
- Harris, Whitney, "The Influence of Accessibility on Academic Library Use," Dissertation Abstracts 27 : 3887, 1967.
- Hastings, Dorothy M. H., and Tenner, Daniel, "The Influence of Library Work in Improving English Language Skills at the High School Level," The Journal of Experimental Education 31 : 401 - 405, Summer, 1963.
- Hilde, Lease Jay, "Increasing the Use of Secondary School Libraries as a Teaching Tool," Dissertation Abstracts 31 (5) - 2413A, November, 1970.
- * Hostrop, Richard Winfred, "The Relationship of Academic Success and Selected Other Factors to Student Use of Library Materials at College of the Desert," Dissertation Abstracts 27 - 25501 - 2551A, 1967.

- Joyce, William D., "A Study of Academic Achievement and Performance on a Test of Library Understanding," Journal of Educational Research 54 198 - 199, January, 1961.
- Ling Gnu Poh and Ruth H. K. Wong, 'A Study of the Library Utilization Skills of Teacher-Training College Students in Malaya,' Malasia Journal of Education 6 (1) : 1 - 5, June, 1969.
- Perkins, Ralph, The Prospective Teacher's Knowledge of Library Fundamentals, The Scarecrow Press, New York, 1965, 199 pp.
- Reader, Ward G., A First Course in Education, 5th ed., Macmillan Co., New York, 1950, 642 pp.
- Welken, Marian, Guide Book for Teaching Library Skills, T.S. Denison, Minnesota, 1967, 4 vols.

การผนวก ก.

การวางแสดงค่า P, R, Δ ของขงทศสมแต่ละขง และค่าเฉลี่ย

ขง	ค่า P	ค่า R	ค่า Δ	ขง	ค่า P	ค่า R	ค่า Δ	ขง	ค่า P	ค่า R	ค่า Δ
1	.85	.23	8.9	18	.63	.17	11.7	35	.40	.53	14.0
2	.62	.20	11.8	19	.64	.32	11.6	36	.38	.50	14.3
3	.94	.47	6.9	20	.67	.17	11.3	37	.24	.24	15.9
4	.94	.47	6.9	21	.91	.17	7.7	38	.20	.16	16.3
5	.92	.52	7.3	22	.51	.33	12.9	39	.29	.34	15.3
6	.95	.16	6.4	23	.52	.30	12.8	40	.29	.27	15.2
7	.83	.70	9.2	24	.40	.24	14.0	41	.17	.46	16.8
8	.83	.55	9.2	25	.41	.64	14.0	42	.16	.48	17.0
9	.83	.37	9.2	26	.44	.39	13.6	43	.71	.18	10.8
10	.88	.46	8.4	27	.42	.20	13.8	44	.85	.26	8.8
11	.81	.32	8.9	28	.37	.59	11.3	45	.68	.41	11.2
12	.89	.42	8.1	29	.94	.47	6.9	46	.35	.56	14.6
13	.87	.16	8.5	30	.87	.63	8.5	47	.92	.52	7.3
14	.85	.52	8.9	31	.76	.50	10.1	48	.87	.63	8.5
15	.78	.75	9.9	32	.71	.27	10.8	49	.83	.55	9.2
16	.78	.47	9.9	33	.40	.47	14.1	50	.82	.40	9.4
17	.71	.72	10.8	34	.36	.25	14.4				
								รวม	32.43	20.09	555.9
								เฉลี่ย	.648	.401	11.118

ตารางแสดงค่า χ^2 ของแบบสุ่มตามการมองเห็นที่มีต่อห้องสมุด

อันดับ	ค่า χ^2	อันดับ	ค่า χ^2	อันดับ	ค่า χ^2
1	2.26	10	2.09	19	4.82
2	3.79	11	1.10	20	2.94
3	1.91	12	3.22	21	3.67
4	3.35	13	2.24	22	2.92
5	3.60	14	2.25	23	4.00
6	7.10	15	1.96	24	5.07
7	3.98	16	5.30	25	3.72
8	5.50	17	3.55		
9	2.12	18	3.96		

การวางแสดงค่า ต ของแบบสอบถามกิจกรรมการส่งเสริมการไว้หนวดผสม
ของอาจารย์และบรรณารักษ์

๗ ๑๔	ค่า ต	๗ ๑๕	ค่า ต	๗ ๑๖	ค่า ต
1	2.87	13	5.81	22.4	7.๓2
2	2.73	14	2.44	22.5	7.41
3	2.25	15	2.57	22.6	5.85
4	6.42	16	5.87	22.7	6.16
5	2.23	17	4.47	22.8	5.46
6	2.19	18	3.90	22.9	6.16
7	2.96	19	2.80	22.10	8.25
8	4.00	20	3.82	23	4.19
9	1.20	21	4.21	24	3.58
10	3.28	22.1	8.45	25	6.57
11	5.00	22.2	7.54		
12	3.56	22.3	7.92		

ពាក្យណា ៥.

แบบทดสอบความสามารถในการใช้เหตุผลและหนังสือ

คำอธิบาย

1. แบบทดสอบนี้มีคำถามอยู่ทั้งหมด 50 ข้อ และให้เวลาทำเพียง 50 นาที
2. คำถามแต่ละข้อของแบบทดสอบนี้ให้คำตอบให้เลือกตั้งแต่ข้อ ก - จ ให้นักเรียนอ่านดูให้ทั่วก่อนแล้วเลือกคำตอบที่ดีที่สุด เพียงคำตอบเดียว แล้วขีดตอบข้อที่เลือกนั้นในกระดาษคำตอบดังตัวอย่างนี้

(๐) ใครสอนวิชาการใช้ห้องสมุดให้นักเรียน?

- ก. ครู
- ข. บรรณารักษ์
- ค. เพื่อนนักเรียน
- ง. ครูประจำชั้น
- จ. นักเรียนช่วยงานห้องสมุด

ข้อนี้ต้องตอบข้อ ข. จึงจะถูก ให้ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ~~X~~ ลงบนฉีกบร ท ในกระดาษคำตอบดังนี้

(๐) ก   ~~ข~~   ค   ง   จ

ถ้านักเรียนต้องการเปลี่ยนคำตอบเป็นข้อ ก. เพราะเห็นว่าข้อ ค. ถูกต้องกว่า ให้ทำดังนี้

(๐) ก   ~~ข~~   (ค)   ง   จ

แบบทดสอบความสามารถ
ในการใช้ห้องสมุดและหนังสือ

1. ข้อไหนคือชื่อหนังสือ?
  - ก. ดอกไม้สด
  - ข. ทมยันตี
  - ค. เขาชื่อเดช
  - ง. เพชร สกาวัน
  - จ. บรรณศักดิ์ศรี

2. ส่วนใดของหนังสือที่บอกชื่อผู้แต่งหนังสือ?
  - ก. คำนำ
  - ข. สารบัญ
  - ค. หน้าชื่อเรื่อง
  - ง. หน้าปกใน
  - จ. หน้าลิขสิทธิ์

3. นักเรียนอ่านหนังสือไปถึงหน้าที่โรงพิมพ์ตีพิมพ์มา ไม่ขาด ควรปฏิบัติอย่างไร?
  - ก. ส่งคืนสำนักพิมพ์
  - ข. ใส่อินสอฉีกออกจากกัน
  - ค. ไขมีดเหลาดินสอตัดออกจากกัน
  - ง. ค่อย ๆ ไขมีดฉีกออกจากกัน
  - จ. ใช้นิ้วมือสอแล้วฉีกออกจากกันช้า ๆ

4. ส่วนใดของหนังสือที่บอกให้รู้ว่าหนังสือเล่มนั้น เขียนขึ้นเพื่ออะไร และมีขอบเขตเพียงใด?
  - ก. คำนำ
  - ข. คำอุทิศ
  - ค. สารบัญ
  - ง. กำนินม
  - จ. สารสังเขป

5. บริการใดที่ห้องสมุดโรงเรียนปทุมคงคา ยัง ไม่ได้จัดทำ?
  - ก. บริการยืม
  - ข. บริการหนังสือสงวน
  - ค. บริการแปลหนังสือ
  - ง. บริการเล่าเรื่องหนังสือ
  - จ. บริการสอนการใช้ห้องสมุด

6. เมื่อต้องการยืมหนังสือที่มีผู้อื่นยืมไปก่อนแล้ว และยังไม่ส่งคืน ควรปฏิบัติอย่างไร?
  - ก. เขียนใบจองไว้
  - ข. ส่งใบจองให้ผู้ที่ยืมไป
  - ค. ติดต่อยืมด้วยตนเอง
  - ง. หาทางทราบว่าใครยืมไป
  - จ. ให้บรรณารักษ์ทวงคืน

7. หนังสือประเภทใดที่อนุญาตให้อ่านได้เฉพาะในห้องสมุด?
- หนังสือสงวน
  - หนังสืออุทิศ
  - หนังสือนวนิยาย
  - หนังสือแบบเรียน
  - หนังสือสำหรับเด็ก
8. นักเรียนสามารถยืมหนังสือออกได้ครั้งละกี่เล่ม?
- 1 เล่ม
  - 2 เล่ม
  - 3 เล่ม
  - 5 เล่ม
  - ไม่จำกัดจำนวน
9. หนังสือประเภทใดที่ให้เรื่องราวเกี่ยวกับข้อเท็จจริง?
- หนังสือนิทาน
  - หนังสือรวมภาพ
  - หนังสือสารคดี
  - หนังสือเรื่องสั้น
  - หนังสือนวนิยาย
10. นักเรียนใช้บัตรรายการสำหรับค้นหาวัสดุในข้อใด?
- วัสดุสาร
  - นิตยสาร
  - วารสาร
  - หนังสือ
  - หนังสือพิมพ์
11. นักเรียนควรส่งหนังสือที่ยืมไปจากห้องสมุดเมื่อใด?
- ส่งตอนพักกลางวันหรือเลิกเรียน
  - อย่างช้าให้ส่งตามวันที่กำหนด
  - อย่างช้าให้ส่งหลังกำหนด 1 วัน
  - ส่งเมื่ออ่านหรือใช้หนังสือเสร็จแล้ว
  - ส่งเมื่อได้รับคำเตือนจากบรรณารักษ์
12. เวลาเขียนชื่อลงในบัตรยืม ควรเขียนอย่างไร?
- ก็กดายมือ
  - หัวักแถมบรรจง
  - เขียนตัวบรรจง
  - ใช้ตัวอักษรแบบพิมพ์
  - แบบลายเขียนที่นักเรียนถนัด

13. หนังสือเล่มไหนเป็นประเภทนวนิยาย?
- ชุมแพ
  - ลูกฝรั่งข้างพุก
  - ฝรั่งอยู่เมืองไทย
  - ฝรั่งอ่านไทย
  - โครงกระดูกในตู้
14. จะหาหนังสือเกี่ยวกับประธานาธิบดีนิกสัน ควรเลือกจากหนังสือหมวดไหน?
- ปรัชญา
  - รัฐศาสตร์
  - สังคมศาสตร์
  - ชีวประวัติ
  - ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา
15. หนังสือนวนิยายในข้อใดที่เรียงอยู่บนชั้นอย่างถูกต้อง?
1. น ก	2. น ก	3. น ณ	4. น ท	5. น ส
ก. 1 2 3 4 5	ข. 1 2 4 3 5	ค. 1 4 3 2 5	ง. 1 2 5 3 4	จ. 2 1 4 3 5
16. หนังสือที่เขียนขึ้นตามจินตนาการของผู้แต่ง อยู่ในประเภทไหน?
- หนังสืออุเทก
  - หนังสือสงวน
  - หนังสือสารคดี
  - หนังสือนวนิยาย
  - หนังสือชีวประวัติ
17. สันหนังสือที่มีเลขเรียกหนังสือเขียนว่า น ก ควรเป็นเลขของหนังสือเล่มใด?
- อินทรีแดง โดย เกก กุสิต
  - นามนั้นสำคัญไฉน โดย สันต์ เทวรักษ์
  - บ้านทรายทอง โดย ก. สุรางคนางค์
  - เรื่องของเกก โดย สุวรรณี สุคนธา
  - ภูมืมือครูบรรณารักษ์ โดย ศรีทอง สีหาพงษ์
18. บริการที่ห้องสมุดจัดทำและให้ประโยชน์แก่นักเรียนมากที่สุดคืออะไร?
- บริการยืม
  - บริการตอบคำถาม
  - บริการจัดนิทรรศการ
  - บริการหนังสือสงวน
  - บริการสอนการใช้ห้องสมุด

19. ชื่อไหน คือ วารสาร?
- สยามรัฐ
  - ไทยรัฐ
  - มวยสากล
  - สปอร์ตทีวี
  - การต่อสู้ป้องกันตัว
20. ถ้าต้องการทราบว่าหนังสือ ตำราเพาะกาย มีเลขเรียกหนังสือเท่าไร จะดูได้ที่บัตรประเภทใด?
- บัตรโยง
  - บัตรเรื่อง
  - บัตรผู้แต่ง
  - บัตรชื่อเรื่อง
  - บัตรผู้แต่ง
21. จะค้นหาพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ควรเลือกหนังสือเล่มใด?
- สี่แผ่นดิน
  - 49 กษัตริย์ไทย
  - เที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด
  - 100 ภาพบุคคลสำคัญของโลก
  - ประเพณีต่างชาติและเรื่องน่ารู้
22. หนังสือในข้อใดที่ให้ความหมายของคำ, บอกคำอ่าน, คำสะกด, ชนิดของคำ และวิธีใช้?
- พจนานุกรม
  - สารานุกรม
  - หนังสือรายปี
  - หนังสือแบบเรียน
  - อักษรานุกรมชีวิตประวัติ
23. ถ้าต้องการทราบเนื้อหาอย่างกว้าง ๆ จะเปิดอ่านได้ที่ใด?
- กาน้ำ
  - หน้าปก
  - สารบัญ
  - หน้าปกใน
  - บรรณานุกรม
24. การเขียนบรรณานุกรมควรปฏิบัติดังข้อใด?
- ขีดเส้นใต้ชื่อผู้แต่ง
  - ขีดเส้นใต้ชื่อเรื่อง
  - ขีดเส้นใต้ชื่อเรื่อง
  - ขีดเส้นใต้สำนักพิมพ์
  - ไม่มีข้อใดถูก

25. อักษร "ย" ใช้แทนเลขหมู่หนังสือประเภทใด?
- หนังสือสงวน
  - หนังสือสารคดี
  - หนังสือนวนิยาย
  - หนังสือชีวประวัติ
  - หนังสือสำหรับเด็ก
26. การจัดหนังสือนวนิยายเรียงบนชั้นตามลำดับก่อนหลัง โดยใช้หลักเกณฑ์ข้อใด?
- ปีที่พิมพ์ก่อนหลัง
  - ขนาดของหนังสือ
  - เลขหมู่ของหนังสือ
  - อักษรย่อชื่อผู้แต่ง
  - อักษรย่อชื่อหนังสือ
27. เลขหมู่หนังสือมีความหมายสอดคล้องกับข้อใด?
- สีของปก
  - ปีที่พิมพ์
  - ชื่อผู้แต่ง
  - ขนาดของหนังสือ
  - เนื้อหาวิชาของหนังสือ
28. คำว่า E บนสันหนังสือแทนหมู่หนังสือใด?
- Easy book
  - Essay book
  - English book
  - Education book
  - Elementary book
29. วิธีหาหนังสือที่ต้องการจากห้องสมุดที่ดีที่สุดคือข้อใด?
- ดูจากชั้นหนังสือ
  - ดูจากบัตรรายการ
  - ถามบรรณารักษ์
  - ถามครูประจำชั้น
  - ดูจากรายชื่อหนังสือของห้องสมุด
30. แผ่นกระดาษขาวที่มีไว้สำหรับยึดปกติดกับหนังสือ เรียกว่าอะไร?
- ปก
  - หุ้มปก
  - ใบรองปก
  - สันหนังสือ
  - หน้าภาพนำ

31. หนังสือ 5 เล่มข้างล่างนี้เรียงลำดับบนชั้น
คังข้อใด?
1. 594 ด	2. 595.7 จ	3. 599 พ
	4. 595.1 ส	5. 598.1 ว
- ก. 1- 2 3 4 5
ข. 2 1 4 3 5
ค. 1 3 4 5 2
ง. 1 4 5 3 2
จ. 1 4 2 5 3
32. สิ่งใดที่บอกให้เราทราบว่าหนังสือแต่ละเล่ม
อยู่ที่ไหนบ้างของห้องสมุด?
- ก. แฉก
ข. โต๊ะรับ - จ่าย
ค. บ้ายนิเทศ
ง. บัตรรายการ
จ. ตู้หนังสือ
33. 520 เรียกว่าอะไร?
ส
- ก. เลขหมู่หนังสือ
ข. เลขเรียกหนังสือ
ค. เลขทะเบียนหนังสือ
ง. ชื่อย่อเจ้าของชีวประวัติ
จ. อักษรย่อชื่อผู้แต่งและเลขหมู่
34. "พจนานุกรม" เป็นนามปากกาของใคร?
- ก. เบ็ก กุสิด
ข. เพชร สถาปน
ค. บรรณ ศักดิ์เกียรติ
ง. ประชา พูนวิวัฒน์
จ. นัครชัย วิเศษสุวรรณภูมิ
35. การแบ่งหมู่หนังสือในห้องสมุดโรงเรียน
ปฐมคงคา แบ่งตามระบบใด?
- ก. ระบบหอสมุดกีวีราช
ข. ระบบรัฐสภาอเมริกัน
ค. ระบบทวินิยมของคิวอี้
ง. ระบบหอสมุดเกนตรีกาศตร
จ. ระบบสำนักบรรณสารการพัฒนา
36. ที่สันหนังสือเล่มหนึ่งมีเลขเรียกหนังสือเขียนว่า
927 การอยู่ในตู้หมวดใด?
น
- ก. ศาสตร์
ข. ชีวประวัติ
ค. สังคมศาสตร์
ง. วิทยาศาสตร์
จ. ภาษาศาสตร์

37. เมื่อต้องการค้นเรื่องราวหรือบทความจากวารสารอย่างรวดเร็ว ควรใช้วิธีสุ่มข้อใด?
- บัตรรายการ
  - ดัชนีนิตยสารไทย
  - ดัชนีหนังสือพิมพ์ไทย
  - สารบัญของวารสารไทย
  - ถูกทุกข้อ
38. เลขหมู่ 300 แทนหนังสือในหมวดใด?
- ศิลปะ
  - กีฬาสนา
  - สังคมศาสตร์
  - วิทยาศาสตร์
  - ภาษาศาสตร์
39. รายชื่อหนังสือที่ผู้เขียนรวบรวมเพื่อการค้นคว้าอยู่ท้ายเล่มหรือท้ายบท เรียกว่าอะไร?
- ดัชนี
  - คำนำ
  - สารบัญ
  - ภาคผนวก
  - บรรณานุกรม
40. ถ้าต้องการทราบข่าวการเลือกตั้งในเวียดนาม อ่านได้จากหนังสือประเภทใด?
- นวนิยาย
  - สารคดี
  - แบบเรียน
  - หนังสือพิมพ์
  - หนังสืออ้างอิง
41. ข้อใดที่เป็นหนังสือที่ให้ความรู้เรื่องต่าง ๆ ของวิทยาการทุกแขนงทั่วโลก?
- พจนานุกรม
  - สารานุกรม
  - ทีวีประวัติ
  - หนังสือรายปี
  - อักษรานุกรมภูมิศาสตร์
42. กาดธิบายเรื่องราวของหนังสือโดยย่อ ควรทำไว้ประกอบกับอะไร?
- สารบัญ
  - ชื่อหนังสือ
  - ผู้แต่งหนังสือ
  - ดัชนีของหนังสือ
  - เนื้อเรื่องของหนังสือ

43. ส่วนใดของหนังสือที่ดึงดูดใจผู้อ่านและช่วยให้เข้าใจเรื่องราวในหนังสือได้ดียิ่งขึ้น?
- หมวก
  - สารบาญ
  - หน้าภาพนำ
  - ภาพประกอบ
  - บรรณานุกรม
44. คัทฉินท้ายเล่มของหนังสือสารานุกรมวิทยาศาสตร์ มีข้อความว่า "แฟรงกลิน, เบนจามิน; 54-56 มีความหมายถึงข้อใด?
- เบนจามิน อายุ 54 ปี แฟรงกลินอายุ 56 ปี
  - เรื่องราวของแฟรงกลิน อยู่หน้า 54, 55, 56
  - เรื่องราวของเบนจามิน อยู่หน้า 54 ของแฟรงกลิน อยู่หน้า 56
  - หนังสือกล่าวถึงเบนจามิน แฟรงกลิน เมื่อมีอายุ 54 - 56 ปี
  - ไม่มีข้อใดถูก
45. ข้อใดที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่สุด?
- เคลีเมล
  - สยามรัฐ
  - สไปรต
  - อ.ศ.ท.
  - เสรีภาพ

154 สมท กิริไข
 ส วิธีเรียนเก่งจะสอบได้ไ้ดี. พระนคร, ประมวลสาส์น,
 2508.
 196 หน้า.
 1. วิธีเรียน. 2. ชื่อเรื่อง

กำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาบัตรรายการนี้ให้เข้าใจ แล้วตอบคำถามตั้งแต่ข้อ 46 - 50

46. ถ้าดูในบัตรรายการ นักเรียนจะพบบัตรของหนังสือเล่มนี้ประเภทไหนก่อน?
- บัตรโยง
  - บัตรเรื่อง
  - บัตรผู้แต่ง
  - บัตรชื่อเรื่อง
  - บัตรเรื่องและบัตรชื่อเรื่อง
47. หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงเรื่องใด?
- วิธีท่องจำ
  - วิธีเป็นคนเก่ง
  - วิธีเรียนให้เก่ง
  - วิธีสอบคัดเลือก
  - วิธีปฏิบัติตนระหว่างเป็นนักเรียน

48. ข้อความใดที่บอกให้ทราบว่าหนังสือเล่มนี้อยู่ส่วนไหนของห้องสมุด?
- 154 ส
  - 196 หน้า
  - วิธีเขียน
  - 2508
  - สมุท ศิริไช
49. ข้อความในบัตรสอดคล้องกับข้อใด?
- สมุท ศิริไช อยู่ในพระนคร
  - สมุท ศิริไช เรียนเก่ง
  - สมุท กิริไช ไม่เคยสอบตก
  - สมุท ศิริไช บอกวิธีเขียนไม่ให้สอบตก
  - สมุท ศิริไช เรียนเก่งและไม่เคยสอบตก
50. คำว่า "ชื่อเรื่อง" ในบัตรหมายถึงอะไร?
- วิธีเขียน
  - สมุท กิริไช
  - ประมวลสารสัน
  - ชื่อไม่ปรากฏในบัตรนี้
  - วิธีเขียนเก่งและสอบไล่ได้
- .....

แบบสอบถามกิจกรรมในการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด
ของครูและบรรณารักษ์

กิจกรรมต่าง ๆ ต่อไปนี้ นักเรียนได้เคยพบหรือเคยมีส่วนร่วมหรือไม่ ได้ให้นักเรียนเขียน
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนถือว่าเป็นความจริงที่สุดสำหรับนักเรียน ความหมายของ
แต่ละช่องมีดังนี้

0	หมายถึง	ไม่ <u>เคยพบ</u> หรือ มีกิจกรรมชนิดนี้ <u>เลย</u>
1	หมายถึง	เคย <u>มีบ้าง</u> ประมาณปีละ 1 ครั้ง
2	หมายถึง	เคยพบ <u>ปานกลาง</u> ประมาณภาคละ 1 ครั้ง
3	หมายถึง	เคยพบ <u>บ่อย</u> ประมาณเดือนละ 1 ครั้ง
4	หมายถึง	เคยพบ <u>มากที่สุด</u> ประมาณสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

จำนวนครั้งที่ประมาณนั้น หมายถึง รายเฉลี่ยที่นักเรียนลองเฉลี่ยเอาเองว่าเป็นไปตามหมายเลขใด

ตัวอย่าง

กิจกรรม	ไม่ <u>เคยมี</u> 0	มี <u>บ้าง</u> 1	มี <u>ปานกลาง</u> 2	มี <u>มาก</u> 3	มี <u>มากที่สุด</u> 4
1. ครูประจำชั้นนำหนังสือจาก ห้องสมุดมาเล่าให้ฟังและแนะนำ ให้อ่าน	✓				
2. นักเรียนช่วยงานห้องสมุดเคย เล่าเรื่องในหนังสือให้ฟังทั้งชั้น		✓			

ในที่นี้สมมุติว่าครูประจำชั้นไม่เคยนำหนังสือมาเล่าให้นักเรียนฟังเลย นักเรียนก็กา
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง "ไม่เคยมี" และนักเรียนช่วยงานห้องสมุดเคยเล่าเรื่องในหนังสือ
ให้ฟัง 1 - 2 ครั้งในปีนี้นักเรียนก็กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง "มีบ้าง"

กิจกรรม	ไม่เคยมี 0	มีบ้าง 1	มีปานกลาง 2	มีมาก 3	มีมากที่สุด 4
1. อาจารย์แนะนำหนังสืออ่านประกอบในวิชาที่สอนให้แก่นักเรียน					
2. อาจารย์แจกรายชื่อหนังสืออ่านประจำวิชาให้					
3. อาจารย์เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับหนังสือที่แนะนำให้ฟัง					
4. อาจารย์ให้นักเรียนเขียนรายงานโดยให้คนกว้าจากห้องสมุด					
5. อาจารย์ให้นักเรียนบางคนอ่านเรื่องที่กำหนดแล้วนำมาเล่าให้คนอื่นฟัง					
6. ในห้องเรียนได้มีการอภิปรายถึงวิธีจัดการหรือหนังสือแบบเรียน เพื่อให้ได้ประโยชน์มากที่สุด โดยมีอาจารย์หรือบรรณารักษ์เป็นผู้จัด					
7. เวลาเรียนอาจารย์จะแบ่งหัวข้อให้นักเรียนไปค้นกว้าจากห้องสมุด โดยอาจารย์ไม่สอนเสียเองจนหมด					
8. อาจารย์ให้นักเรียนค้นกว้าเพิ่มเติมจากที่ได้สอนไปแล้ว หรือให้นักเรียนทำรายงาน					
9. ในห้องเรียนนักเรียนได้อภิปรายถึงวัตถุประสงค์ของการอ่านหนังสือ					

กิจกรรม	ไม่เคยมี	มีบ้าง	เป็นประจำ	บ่อยมาก	มีมากที่สุด
	0	1	2	3	4
10. อาจารย์ได้สอนให้นักเรียนรู้จักอ่านหนังสือจากสวนต่าง ๆ ของหนังสืออย่างถูกวิธี					
11. อาจารย์เคยแนะนำให้นักเรียนทักทายและอ่านบทความในห้วงวารสาร					
12. อาจารย์แนะนำให้นักเรียนอ่านหนังสือบันเทิง (นิยาย, นิทาน)					
13. อาจารย์เคยนำนักเรียนเข้าไปเรียนที่ห้องสมุด โดยจัดเตรียมหนังสือที่จะใช้ไว้ให้					
14. บรรณารักษ์และอาจารย์ได้แนะนำหรือชักชวนให้นักเรียนเป็นสมาชิกของห้องสมุดอื่น ๆ ด้วย					
15. บรรณารักษ์สอนและแนะนำวิธีอ่านหนังสือให้					
16. บรรณารักษ์สอนให้รู้จักส่วนต่าง ๆ ของหนังสือและวิธีเลือกอ่านหนังสืออย่างถูกวิธี					
17. เวลาเรียนเรื่องหนึ่ง ๆ ทางห้องสมุดจะจัดหนังสือเอาไว้เป็นพิเศษเพื่ออ่านกันกว่าประกอบเรื่องนั้น ๆ					

กิจกรรม	ไม่เคยมี 0	มีบ้าง 1	มีปานกลาง 2	มีมาก 3	มีมากที่สุด 4
18. ทางห้องสมุดได้จัดนิทรรศการเกี่ยวกับหนังสือที่ให้ความรู้ทั่วไป นิทาน และนิยาย					
19. ในชั่วโมงที่คงเข้าไปเยี่ยมในห้องสมุดนักเรียนได้รับความช่วยเหลือในการค้นหาหนังสือจากบรรณารักษ์					
20. บรรณารักษ์แนะนำหนังสือใหม่ ๆ โดยจัดเอาไว้ ณ ที่สำหรับแสดงหนังสือในห้องสมุด					
21. บรรณารักษ์แนะนำหนังสือโดยจัดหนังสือที่นักเรียนต้องการส่วนใหญ่ไว้เป็นพิเศษ					
22. บรรณารักษ์ได้สอนเรื่องต่อไปนี้ให้แก่ นักเรียน					
1. ประเภทละชนิดของหนังสือ					
2. วิธีใช้และการระวังรักษาหนังสือ					
3. วิธีใช้บัตรรายการ					
4. ระเบียบการยืมและกำหนดเวลาต่าง ๆ ของห้องสมุด					
5. วิธีลบคำและใช้หนังสือ					
6. ฝึกให้รู้จักเขียนบรรณานุกรม					
7. ให้อ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ					

กิจกรรม	ไม่เคย	บ้าง	ปานกลาง	ชุก	มากที่สุด
	0	1	2	3	4
8. การหยิบหนังสือและการเก็บหนังสือเข้าชั้น					
9. ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ					
10. วารสารประเภทต่าง ๆ					
23. ห้องสมุดเสนอรายการหนังสือในสมุด پایประกาศของห้องสมุด					
24. บรรณารักษ์เก็บเข้ามาแนะนำหนังสือวันในแก่นักเรียน					
25. บรรณารักษ์เคยกำหนดหนังสือให้นักเรียนอ่านและนำมารายงานหน้าชั้น					

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับห้องสมุดโรงเรียน

แบบสอบถามนี้ ไม่มีข้อใด ถูก หรือ ผิด แต่เป็นการถามถึงความคิดเห็นของนักเรียนว่า
ในแต่ละหัวข้อนักเรียนเห็นด้วยมากหรือน้อยประการใด ให้เขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง
ที่นักเรียนนำค่าเป็น ความจริง สำหรับนักเรียนบางคน ถูกเพียงข้อเดียว ถึงตัวอักษร

	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. โรงเรียนทำให้นักเรียนรู้จักวงกว้าง					✓
2. โรงเรียนจัดหาวัสดุการเรียน จัดลง				✓	

ความจริงจากความคิดเห็นของนักเรียน เป็นข้อที่ถูกต้องสำหรับแบบสอบถามนี้ ขอให้
นักเรียนพิจารณาแต่ละข้อให้รอบคอบ

	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. การอ่านหนังสือจะทำให้เป็นคนฉลาด					
2. การอ่านหนังสือต่าง ๆ ในห้องสมุด ช่วยให้นักเรียนสอบได้คะแนนสูง					
3. การอ่านหนังสือทำให้เกิดความเพลิดเพลิน					
4. ถ้ามีเวลาว่างข้าพเจ้าชอบเข้าไปอ่าน หนังสือในห้องสมุด					
5. นักเรียนที่ใช้เวลาว่างอ่านหนังสือเป็นผู้ที่ ปฏิบัติตนถูกต้อง					
6. อ่านหนังสือมากทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจ จิตใจของคนอื่นมากขึ้น					
7. ปัญหาการเลิกอาชีพและการเรียนต่อ สามารถแก้ได้ถ้านักเรียนกันกว่าจาก หนังสือ					
8. ถ้ามีปัญหาเกี่ยวกับความรู้หรือข้อเท็จจริง ต่าง ๆ นักเรียนจะไปค้นหาคำตอบใน ห้องสมุดทันที					
9. นักเรียนที่อ่านหนังสือพิมพ์ทุกวันจะเป็น คนทันต่อเหตุการณ์					
10. อ่านหนังสือมากทำให้มีประสบการณ์กว้าง ขวางเสมือนได้ท่องเที่ยวไปประสบด้วย ตนเอง					

	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
11. หนังสือวารสารและหนังสือพิมพ์เป็น เครื่องมือยามว่างและระหว่างเดินทาง ที่จำเป็น					
12. ห้องสมุดเป็นแหล่งความรู้และเบ็ดเสร็จของ ทุกคน					
13. นักเรียนที่ขยันไปใช้ห้องสมุดทุกวันมักได้ คะแนนสูง					
14. ห้องสมุดโรงเรียนเป็นสถานที่สำหรับ นักเรียนค้นหาหากหาความรู้					
15. ในห้องเรียนครูก็ช่วยให้ความรู้ แต่ใน ห้องสมุดของเราคือหนังสือ					
16. ชาวเขาชอบเรียนในโรงเรียนที่มี ห้องสมุด					
17. ในที่นี้ประชาชนเจ้าโรงเรียนที่มีห้องสมุด เป็นโรงเรียนที่ทันสมัย					
18. เวลาพักกลางวันจะนั่งเก้าอี้เมื่อชาวเขา อยู่ในห้องสมุด					
19. สำหรับชาวเขาสถานที่พักผ่อนใน โรงเรียนนี้ไม่มีแห่งใดที่เท่ากับห้องสมุด					
20. วิธีเพิ่มพูนความรู้ให้กว้างขวางที่สะดวก วิธีหนึ่งคืออ่านหนังสือ					

	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
21. เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการกินข้าวใน ห้องสมุด ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่มีใครช่วย ได้ดีเท่าบรรณารักษ์					
22. ห้องสมุดที่มีบรรณารักษ์เป็นระเบียบ และทาสีผนังสีโค้งาย					
23. ข้าพเจ้าจะถือว่ามากถ้าห้องสมุดของเรา เปิดให้เข้าไปใช้ในวันเสาร์ - อาทิตย์ ด้วย					
24. ถ้าห้องสมุดเปิดให้ใช้ตอนปิดภาคปลาย วันไหนข้าพเจ้ามีเวลารว่าง ข้าพเจ้า จะบอกรายชื่อห้องสมุดด้วย					
25. ถ้ามีเงินเหลือพอ ข้าพเจ้าจะซื้อหนังสือ วารสารที่น่าสนใจไว้เป็นสมบัติส่วนตัว					